

Szerkesztőség
Arad, Acsevpalota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinandu 4/42
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgőny cím: Kozlony, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Félsz évre ... .. 600 Lej
Évi évre ... .. 800 Lej
Negyed évre ... .. 150 Lej
Havonta ... .. 50 LejHirdetések díjazás szerint.
Megjelenik naponta reggelEgyes szám ára 3 lej, vasárnap
4 lej. Bucurostiban 50 havi
több.

Képösak lettünk

Viszserre megint. Divatba jött a divat az erdélyi magyarság és a már ugynevezett politikai "chic" a különböző parlamentárius pártok között a kisebbségi kérdés. A pártalakulások és fúziók nagy forrongásában egyik pártvezér sem feledkezett meg az erdélyi magyar kisebbségről. Marghi-loman emlékezetes temesvári kongresszusán testvérként ölelte kezére a magyar kisebbséget, jogokról és humanizmusról beszélt és európai gondolatokat bizott a sajtó szárnyaira. A nemzeti és parasztpárt hosszú fúziója előtt, alatt és után egymásután jelentek meg nyilatkozatok a pártvezérektől és valóságos szíriánusok edes melódiája csendült a magyar ság felé. Ők is belátják, hogy a kisebbségi kérdés itt van, létezik és azt meg kell oldani. Ők is érintkezést szeretnének a Magyar Párt reprezentánsaival, hogy aztán közös tanácskozások keretében elintézzék ezt is. A Iorga-Argetoianu párt fúziója alkalmából sem feledkeztek meg a kisebbségekről és szintén minden jót ígértek részükre. Ehhez kell még venni Averescu ismeretes nyilatkozatát, aki úgy a maga, mint a vezetése alatt levő néppárt véleményét tolmácsolja akkor, amikor a magyarságot teljes jogú állampolgároknak kívánja elismerni és természetesen összes kívánságaikat honorálni akarja.

Némi iróniával le lehet szögezni a tény: valahányszor megszűnt a politikai légkör, olyankor mindig divat az erdélyi magyarság felé is orientálódni. Elvégre ez mégis csak egy homogén tömeg. Ennek a támogatása nem lehet közömbös egy pártra sem és miután igérni minden időkhöz a legkönnyebb és legveszélytelenebb volt, most is valóságos ígéret-pergőtűz repül Erdélyre.

Az erdélyi magyarság csöppet sem csodálkozik azon, hogy „divatba” jött, mert előbb-utóbb ugyanis divatba kellett jönnie. Ez más szóval annyit jelent, hogy a magyar kívánságokat az állam konszolidációjának érdekében honorálni kell. A kisebbségi probléma becsületes és igazságos megoldása alól egy pártnak, vagy egy kormányának sem lehet kitérni. Nem fontos, hogy mi annak a pártnak a neve és programja, amelyik a magyar támogatásra számít. A magyarság minden olyan pártot vagy kormányt támogat, amely nem tesz különbséget állampolgár és állampolgár között és egyforma előnyökben részesít román és magyart.

Macdonald és Herriot találkoznak

A párisi német követ Herriotnál. — A diplomáciai testület Doumerguenél. — Franciaország elismeri a szovjetet.

Páris, június 21. Doumergue, a francia köztársaság új elnöke ma ünnepélyes keretek között fogadta a különböző hatalmak párisi diplomatáit. A diplomatákat a diplomáciai testület doyenje, Ceretti pápai nuncius vezette, aki kifejezte a testület szerencsés kívánatait és biztosította az elnököt az egész testület harmonikus együttműködéséről. Beszéde végén annak az óhajának adott kifejezést, hogy Doumergue elnöksége alatt végre az egész világnak legyen része a békében. Az elnök válaszában hála-köszönetet mondott a jókívánságokért és hangsúlyozta, hogy a világbékére egy nép sem törekszik ösztönöbben, mint a francia. A béke eszméjét a francia kormányzat mindig a legnagyobb szeretettel fogja ápolni. A diplomáciai testület értékes támogatásában jelét látja a harmonikus együttműködésnek és annak a megegyezésre hajlamos szellemnek, amely egyedül képes a jog és a béke az egész emberiség által várt uralmának feltámasztására.

Herriot miniszterelnök ma fogadta Hösch, párisi német ügyvivőt, akivel hosszabb eszmecsere folytatótt. A politikai helyzettel összefüggő számos kérdést és a Micum-problémát vitatták meg. Az angol sajtó élénken foglalkozik Herriot és Macdonald angol miniszterelnök küszöbön álló chequersi találkozásával. A Daily Express hosszasan foglalkozik Herriotnak az angol néphez küldött üzenetével, amelyben kijelenti, hogy az antant megerősítése végett megy Angliába. Herriot nyilatkozatában hangsúlyozza még, hogy szeretné rokonszenvét nemcsak az angol kormánnyal, hanem az angol néppel szemben is beigazolni, amelynek mindig őszinte barátja volt. A Daily Telegraph abból a körülményből, hogy a két miniszterelnököt pénzügyi szakértő nem kíséri el a találkozóra, arra következtet, hogy sem a jóvátételek pénzügyi részletei, sem a szövetségközi adósságok nem fognak szóbakerülni. Az angol miniszterelnöknek úgy látszik az az állás-

pontja, hogy a Dawes-féle tervezet előbb annak a szövetségközi konferenciának kell előtérülni, amely három hét múlva ülne össze és a katonai ellenőrzés részleteit is megvitatná.

Franciaország népszövetségi képviselői és a külügyminiszterium orosz szakosztályának tagjai ma ülést tartottak az orosz szovjet-kormány jogilag való elismerése tárgyában. Ez az értekezlet előzetes aktusát képezi azoknak a megindító tárgyalásoknak, amelyeknek napirendjén elsősorban Oroszország háborús adósságainak kérdése fog szerepelni. Moutet képviselő lesz a tárgyaló bizottság vezetője, aki a szovjet-kormány elismerése után Moszkvában fogja a tárgyalásokat folytatni. Valószínű, hogy össze hívják össze azt a francia-orosz konferenciát, amely minden függő kérdést rendezni kíván. A Martin jelentése szerint Herriot miniszterelnök mielőtt Franciaország elismerné a szovjetet, ebben a kérdésben az Északamerikai Egyesült Államokkal is tárgyalni fog.

Véga mester ismét jelentkezik

Többször között a Közlöny az ismeretlenség homályába burkolózó Végától vorzóan megirt csillagászati cikket, amelyek mindenkor általános fel-tűrést keltettek és amelyeket több lap át is vett. Ez a titokzatos csillagász többszöri kérés dacára sem akarja felfedni kiletét. Most ismét küldött egy érdekes csillagászati cikket, amely a június végi és júliusi égbolt csodáival foglalkozik.

Június hó 21-én d. u. 5 órakor legmagasabb északi állomásán megáll a Nap s onnan ismét vissza-vissza vonul az aequator felé, hogy a déli égbolton újra megálljon és pedig december 21-én. Mindkét helyen solsticium — napmegállás — áll be mert innen a ráktérítő, onnan a baktérítő téríti vissza a Napot látszólagos vándorútjában s ennek köszönhetjük az évszakok változását is. A solsticium nemcsak látszólagos, hanem fizikailag is beigazolt napmegállás, mert eltekintve attól, hogy a visszafordulás miatt pár napig állni látszik a Nap, azon felül a megfigyelési pont: a Föld

maga ellyptikus fokos-távolban a télen napközben — perihelium szerzett eleven erejét a naptávolban — aphelium — elveszítvén potenciális energiát nyer s ezen át menctnél gondolatnyi pillanatra megáll s innen mintegy lezuhanva a napközben ismét eleven erőhöz jut s ekként folytatja évről-évre ingászertű mozgását amiért aztán a Földről szabálytalannak látjuk a Nap mozgását, holott mi rendetlenkedünk. Ellipsis pedig azért a Föld pályája, mert a Föld tömegségének eleven ereje a periheliumban abszolút mérték szerint kisebb a Naptól, e pontban létesített potenciálnál; ha az eleven erő a potenciálnak csak a felével volna egyenlő akkor a Föld pályája kör, a Nap járata tehát egyenletes volna.

Június 21-én kezd minket lassan-lassan itt hagyni a Nap holott még nyarunk sem volt, amint hogy a meteorologikus nyár nem is egyezik a natári nyárral. És dacára annak, hogy öt millió kilométerrel távolabb vagyunk most a Naptól, mint télen, mégis most van itt a meleg időjárás, mert a Föld napkörüli pályáján ferde állása miatt jelenleg jobban fogja

fel a Nap sugarait, amiként több meleget kap a szőlőhegy az alatta elterülő sík lapálynál. — Vissza-menet már melegített helyeken vonul a Nap s így a hőmennyiség is összetevődik, minnek következtében a hő-görbe mindinkább emelkedést mutat mindaddig, amíg az éjjeli hűlések meg nem haladják a melegítést. Így van az a pénztár állományát feltüntető görbével is, amely mindaddig emelkedik, amíg csak a napi bevétel bármilyen kis összeggel meghaladja a napi kiadást.

Kepler második törvénye szerint a Föld naptávolában lassabban halad s így hét nappal hosszabb itt a nyár mint a déli féltekén ámbár ott megint az öt millió kitevő távolsági előny miatt a napsugárzás sokkal intenzívebb amiként azt az a fizikai kalahari sivatag vidékek is igazolják.

Amint a Nap felénk való haladásában az aequatorhoz ért, megkezdődtek az acquinocialis viharok. Később a Nap mindinkább magával hurcolja-vonja a trópusok páratelt felhőit s okozza a bőséges nyári zivatarokat, amelyeknek csapadéknagysága 40

A Kamara a Duna-bizottság ellen.

A bizottság hanyagul dolgozik. A Kamara és a szenátus ülése.

Bucurestiből jelentik: A Kamara tegnapi ülésén Leonte Moldoveanu a braillai Duna-bizottság működését tette szóvá. Duca külügyminiszter azonnal válaszolt a felszólalásra és kijelentette, hogy a bizottság ellen felhozott vádak alaposan bizonyítottak. Kikötésbe helyezte a kormány intervencióját abban az irányban, hogy a pozsonyi bizottság hatáskörét terjesszék ki a román Dunára és viszont a Szilina-Európa bizottságot oszlaszák fel. A Kamara ezután megszavazta az állami nyugdíjasok kárrendőrségainak felmentéséről szóló törvényjavaslatot. Ratacovici válasza szót Bratiana Vintila pénzügyminiszternek a napokban felhozott vádjaira és kijelentette, hogy sohasem károsította meg az államot.

A Kamara éjjeli ülésén az elmúlt oktatás reformjáról szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Bujor professzor kijelentette, hogy a javaslat nem oldja meg az oktatási problémáját és egy demokratikusabb kormánynak kell jönnie, amely majd megfelelő reformokat terjeszt elő. Ugyanilyen értelemben szólalt fel Pistiner szociálista képviselő is.

A szenátus ülésén a bíróságok reformjáról szóló törvényjavaslatot tárgyalták és meg is szavazták. A Vitéz Mihály-rend lovagjainak nyújtandó föld felosztására vonatkozó javaslat tárgyalását elhalasztották, mert számos szónok rámutatott arra, hogy előbb a háborús özvegyeket és a hadiárva-

kat kell földdel ellátni és csak azután kerülhet sor a hőskörműre.

Bucurestiből jelentik: A galaci kereskedelmi és iparkamara, rendkívüli közgyűlésén hozott határozatának megfelelően felkérte a kormányt, hogy intervencionáljon a nemzetközi Duna-bizottság feloszlása iránt, mert a bizottság hanyagul vezeti a Szilina csatorna ügyeit

Prónay Pál súlyos leleplezései.

Titkos parancsot kaptak a tisztek Prónay és állandó párbajsegédei felkoncolására. — Hogyan értelmezte Nagy Pál a katonai büntető törvénykönyvet?

Budapestről táviratozzák: Súlyos feltételű kardpárbaj folyt le dr. Rácz Vilmos és Hadzsy Endre tart. hadnagy között a Fodor-féle vívóteremen. A párbaj előzménye egy lovagias ügy volt, amelynek kapcsán Hadzsy Endre, mint tartalékos tiszt, arra a titkos parancsra hivatkozott, amely a honvéd főparancsnok dr. Rácz Vilmos ellen állítólag kiadott. Az ügyben, mint ismeretes, gr. Ráday Gedeon elnökletével becsületbíróság ült össze, amely a katonai parancsban dr. Rácz Vilmos ellen felhozott vádpontokat helyt nem állónak találta. Ennek következményeképpen Hadzsy Endre és dr. Rácz Vilmos kardpárbajt vívtak. A második eredménytelen összecsapás után Hadzsy Endre kijelentette, hogy magasabb kényszer hatása alatt állott akkor, amidőn a titkos parancs álláspontjára helyezkedett és ezért most dr. Rácz Vilmostól bocsánatot kér. Erre a segédek a párbajt beszüntették.

és az állandó közlekedési zavarok miatt a dunai hajózás is veszélyeztetve van.

Bucurestiből táviratozzák: A pénzügyminiszteriumban Bratiana Vintila pénzügyminiszter, Duca külügyminiszter és a pozsonyi nemzetközi Dunabizottság tagjai arról tanácskoztak, hogy a Szilina Duna-ág eliszaposodása folytán az ipar és kereskedelemre nézve bekövetkező bajokat miképpen lehetne elhárítani.

A párbajjal egyidejűleg Prónay Pál volt alezredes nyilvánosságra hozta Nagy Pál tábornok, hadsergefőparancsnok titkos parancsát, amiről a Közöny már megemlékezett és amely felhatalmazza a tisztikart arra, hogy Prónayt és két állandó párbajsegédét, dr. Rácz Vilmost és báró Collas Tibort összeszólközés esetén felkoncolják, illetőleg agyonlőjék.

A titkos parancs bevezető soraiban megemlékezik Prónay Pál bűnlajstromáról, így a Britannia-beli gyilkosságokról és a Kornhauser-féle zsarolási ügyről, majd a következőket mondja:

Amennyiben megnevezettek, vagy mások lovagias ügyeket kiterőszakolando, egyes tisztek megsértésével iparkodnának jelen tilalmat kijátszani, úgy az illetőkkel szemben vagy a törvényes megtorló rendszabályoknak lehet helye, vagy a sértés körülményei és minősége szerint megengedhető, hogy a megsértett tiszt fegyveres (tehát nem lovagias) elég-

fételt szerezni türokszik.

Ha a megnevezettek céljuk elérése végett néhan nyilvánosság előtti személyes sértésekre is ragadtatnák magukat, úgy utalok a katonai büntetőtörvénykönyv III. §-a 2. bekezdésére, mely szerint a tiszt becsületének védelmére az őt megillető fegyvert (kard vagy pisztoly) használhatja.

A titkos parancsról Darvas János, ismert katonai büntetőjogász kijelentette, hogy a büntetőtörvénykönyv szakasza tévesen van időzve és abban sehol sincs felhatalmazás önbíráskodásra, hanem legfeljebb enyhítő körülmény a kardhasználat. A revolver használata egyenesen jogtalan, mert csak a kard a „tisztelet megillető fegyver.”

A becsületbíróság által megdöntött titkos parancs valószínűleg még ad vitára alkalmat a magyar társadalmi és politikai életben.

A magyar vagyondézsmá

Aranykoronáz adóalapok.

(Budapest, június 21.) A jövedelmi és vagyondótervezet részletei most kerültek nyilvánosságra. A tervezet az adókulcsokat aranykoronában állapítja meg és ezért az adóalapokat is aranykoronában számítja ki. A jövedelmi adózásban 800 aranykoroná jövedelem után az adó 1 százalék, a 10.000-tól 40 ezer aranykoronáig terjedő jövedelmek után 10 százalék, a 200 ezer aranykoronánál nagyobb évi jövedelmek után 40 százalék. A vagyondózásban 4 ezer aranykoroná után egy tized százalék, 100 ezer aranykoroná után tizenöt század százalék, 1 millió után két tized és 16 millió után 1 százalék lesz az adó.

%-ot képvisel az egész évvel szemben Európában. Indiában, Bombayban június első hetében, Kalkuttában június második hetében mint félelmetes látványosságot várják a Monsumeső kitörését. Így tört ki pár hét előtt Európában is a mi Monsumunk.

Az érzeink által nem észlelhető mágneses viharok pontos megfigyelések szerint a napfoltok feltűnésével egyidejűleg lépnek föl. Azonban a napfoltok feltűnésének periódusa teljesen egyezik a hatalmas Jupiter bolygó syderikus — napkörüli — tizenegy éves keringési idejével, tehát közel fekvő gondolat az összefüggés keresése ezen jelenségek között.

A Földnek másodpercenként 30 kilométeres zuhanásszerű sebességgel rohanása különös tünetment okoz az újabb csodás technikai készülékeken. A szikratávíró készülékeken azt tapasztalták, hogy bizonyos állomások között bizonyos időben zavarok észlelhetők. Az „Unsere Welt“ 1924. II. füzetében R. Russow mérnök a Radio-távközi forgalomban tapasztalt kozmikus tünetek okozta zavarokról adott ki közleményt. A Newyork melletti Chatam, mint küldő és Gletow, Rotsdam mellett mint felvevő u. n. mint nagyállomások között a Telefunkon Zeitungban M. Eberhard által is közölt csodálatos zavarok észlel-

tők. Az Amerika felől érkező szikra hullámok bizonyos időben intenzívításukban erősen gyöngülnek és bizonyos időpontban hallhatóságuk meg is szűnik. Hasonló zavarok délután is fellépnek, de jelentékenyen gyengébben. Ezen tünetmenynél a csodálatos az, hogy mindig azon időben történnek, amidőn a Földnek Chatam-Gletow közti része pályáján való rohanásában a homlokrészt képezi s ennek következtében bizonyára valami kozmikus közeget torlaszt maga előtt ami így az elektromos hullámok terjedését akadályozza. Egyesek szerint pedig a Napból éterhullámok áradnak s ezekbe ütköznek a Föld és atmoszférája. Hogy ez a megfigyelés milyen következményteljes erővel bírhat, azt csak a fizikusok tudják méltánvolni, akik feszült figyelemmel kísérnek minden ezirányú felfedezést, mert az elektro-magnesség elméletének egyik legrejtettebb problémáját a haladási közeg mibenléte képezi. A Kozmogonia és fizika minden más kutatási mezeje parlagosodni kezd ennek a kérdésnek nagyarányú tárgyalása mellett. Erről bővebben talán más alkalommal.

A nyári napfordulának egyébként mélyeséges hatása volt mindenképpen az északi népek finomabb kedélyvilágára. Ma már általános a féltékenység, hogy az egyoldalú tu-

dós világ fulonful ragaszkodott az érzékelhető anvag tulajdonságainak méltatásában, szuverén magasztalásába, mert bizony vannak és lesznek soha eddig el nem képzelt titkos, hogy úgy mondjuk metafizikus, az anyagtól független és mentes erők, amelyeket eddig szó kásban volt a babona és balga hiedelmek közé sorozni. Volt bátorsága dr. Gockel Albertnek, a freiburgi egyetem rektorának, tehát nem vallamni magánudósniak, hogy tanulmányt tegyen közzé, amelyben azt állítja, sőt megállapítja, hogy milyen atmoszférikus behatásoktól függenek az egyes életmegnyilvánulások, ha azok elektro-magnesen befolyás alá kerülnek. Más a mi kedélyvilágunk nyáron, más a szeszmentes télen! A növényekre nézve a kísérletek már pozitív eredményeket mutattak fel, az emberekre nézve eddig csak feltételezték azokat. Mindezen kozmikus behatások azonban leginkább a Napból kiáramló különféle sugárzó hullámzó erőkre vezethetők vissza, mert ha ezek több ideig nem érnek valakit, annak bizony befellegzett. Hátha még ez a befellegzés hónapokra szól? Az északi népek vajon mit gondolnak, mit éreznek, ha látják, hogy alig törté meg a Nap a jeget, alig olvasztotta meg a hó birodalmát, fakasztotta ki a virágokat s dalra hangoztatta az erdők madarait s már is vissza készül s ott hagyja őket

a sívár, sőtét hosszú tél áldozatainak? A Szt. Iván-éji énekek, a Somernachtstraum és más megható népies szokások mind a Napról való fájdalmas búcsúzást jelentik. És ki ne ösmerné, ha jól tudom Mendelssohn gyönyörű, könnyező megható duettjét a „Madarak búcsúja”-ról? Ach wie so bald! Ach wie so bald!

Ott főtt, ahol a Nap csak pár órára nyugszik le a júniusi solstiumkor, a község város majd minden mozogni bíró lakója kint tanvázik az erdőn s vig mulatózás és lakmározás mellett várja a nap felkeltét. Óriási mágyákat égetnek, a tüzet minden jelen levő áru gorja s a többiek karban éneklés a hosszú, igen hosszú Szt. Iván éneket. A legtöbb házassági eljegyzés ilyenkor kötődik.

A júniusi esti csillagállások elég érdekesek, mert a Venus még mindig látható. Mindinkább közelodik a föld és a Nap közé (alsó conjunction) s ezen „együttállásban” nem is lesz látható, mert elvész a Nap fényárában. Amint tulment conjunctionján, azután hajnali csillag lesz. Saturnus esténként a déli égen a Virgo (arató szűz) Spica (kalász) fényes csillagtól keletre közei hozzá kissé feljebb mint vörös-sárgás csillag látszik. Ezeketől keletre, mélyebben a láthatár felé a fenséges Jupiter bolygó ragyog.

Az olasz fascista terror borzalmai

Mindnagyobb dagad a Mateotti-botrány. — A terrorista Dumini. — Nem találják Mateotti holttestét. — Mussolini rendet teremti saját hívei között.

(Róma, június 21.) A Mateotti-ügyről még mindig nem lehet tiszta képet nyerni. A gyilkosság főbűnösét már letartóztatták, de a meggyilkolt szociálista képviselő holttestének holléte még mindig homályos. A leközölt önbizonyos verziók vannak forgalomban ezzel kapcsolatban és a lapok is a legellentétebb híradásokat közlik. Hibás e nyomozást végző rendőrhatalóság is, amely a legnagyobb titkolódzással kezeli az ügyet és ez okozza a sokszor legfantasztikusabb hírek elterjedését is. Dumini fascista képviselőre már rábizonyult, hogy egyik főbűnös a politikai gyilkosságnak és kiderült róla az is, hogy nem az első terrorisztikus lépése volt a most elkövetett gyilkosság. Így annak idején Rossi műszereknépszerűségi sajtófőnök utasítására foglyul ejtette Mazzalant köztársasági képviselőt akát arra kényszerített, hogy egy liter ricinusolajat igyon meg. Az után a nála levő tárgyakat elrabolta. Ezeket később meg is találták Rossinál.

Nem találják Mateotti holttestét.

A rendőrség különben rengeteg névvel ellátott és névtelen levelet kap, amelyek mind más és más helyet jelölnek meg, mint ahol Mateotti holttestét elföldelték. — Egy névtelen levélben azt állítja, hogy Mateotti holtteste Monte Rotando városától 3 kilométeres távolságban, közel az országúthoz, egy öt méter mélységű gödörben van elásva téjjel felé. A rendőrség eddigi nyomozása megállapította a gyilkosság lefolyását. Mateottit bottal fejbeverik, mire az eszméletét elveszítette. Az autóba emelték és az autó elszárguldozott vele. Az autóban megkötözték és el akarták tőle venni a nála levő okmányokat, Mateotti azonban magához tért, kézzel-lábbal védekezett, segítségért kiáltott és ekkor törrel súlyosan megsebesítették. A vér a kocsi belsejét egészen elöntötte. A gyilkosok, hogy eltüntessék a véryomokat, az autó üléséről letépték a huzatot és ezt a véres szövetet a rendőrség már megtalálta egy bőröndben. A lapok azonban erősen támadják a rendőrség tehetetlenségét, amely annak dacára, hogy a gyilkosok kezét között vannak mégsem tudta még megállapítani, hogy hol van Mateotti holtteste.

Mussolini ura a helyzetnek.

Mussolini helyzete azonban ismét megerősödött. Erélyes kézzel intézi a Mateotti-ügy vizsgálatát és ezért az ellenzéki pártok sem követelik már lemondását. Még a demokraták sem kívánják sem a kormány lemondását, sem a Kamara feloszlását, hanem meg-

elölszönek a tettesek megbüntetéseivel. A szenátus a jövő hét keddjén ül össze, hogy meghallgassa Mussolini miniszterelnök nyilatkozatát. Szerdán a többségi tanács és az ellenzék is összejönnek és akkor döntenek véglegesen a Kamara feloszlásának kérdésében. — Bolognában a fascisták lelkes tüntetést rendeztek Mussolini mellett. Tanár szenátor, a város polgármestere beszédében fejezte ki felháborodását Mateotti meggyilkolása miatt és biztosította Mussolinit a fascisták legteljesebb szolidaritásáról. Majd Grandi képviselő annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a gyilkosok példás büntetésben fognak részesülni. Végtül indítványozta, hogy utítsák meg hűségessküijüket Mussolininak. Óriási lelkesedés közben olvasta fel az esküről Mussolinéhoz intézett távirat szövegét.

Letartóztatott fascista vezér.

Fascista körökben nagy meglepetést keltett a római fascista párt adminisztratív főtitkárának, Farinellinek letartóztatása, amit a vizsgálóbíró rendelt el. Farinellit azzal vádolják, hogy többeket felbujított Mateotti személyes szabadságának megszüntetésére. Szoros viszonyban állott Rossi sajtófőnökkel és a fascizmus keretében működő terrorista csoport vezetőjével tartották. Letartóztatásakor nagy meglepetést mutatott és élénken tiltakozott az intézkedés ellen. Farinelli tagja a nagy fascista tanácsnak is. Azelőtt forradalmi szociálista volt.

A pesti követ a Mateotti-ügyről.

Budapesti jelentés szerint Durini di Monza gróf, Olaszország budapesti követe a Pesti Naplóban nyilatkozik a Mateotti-ügyről és hangsúlyozza, hogy sem a fascista pártnak, sem a kormánynak nincs köze a gyilkossághoz. A kormány felelősségének tudatában kíméletlenül fog eljárni a gyilkosokkal szemben. Kérhőztatja, hogy a külföldi sajtó egyes orgánumai szertelen túlzásaikkal a szomorú esetet politikai célokra igyekeznek kiaknázni. Véleménye szerint a büntény siettetni fogja a fascista pártban máris megindult tisztulási folyamatot.

Einstein lesújtó kritikája a halálsugarakról.

Blöfinék minősíti az egészet.

Berlinből táviratozzák: Einstein Albert professzort felkereste egy újságíró és beszélgetést folytatott vele a „Halálsugarakról”. A nagy fizikus utalt arra, hogy az elégtelen és a részben ellentmondó újságcikkek semmi alapot nem szolgáltatnak a találmány tudományos megítélésére. Az első közléseket, amelyek az

előltekre halálhozó hatásról beszéltek, ami például háboru esetén lehetővé tette volna messzi távolságról nagy embertömegek elpusztítását. — maga a feltaláló cáfolta meg. Ezzel szemben a feltaláló nem mondott el lent, hogy titka abból áll, hogy löszraktárakat robbantani, repülőgépek, hajók, stb. gyújtómotorjának mágnesgyújtóját kikap-

csolni tudja nagy távolságból.

Einstein személyes véleményét röviden abban foglalta össze, hogy a találmánynál szinte magától értetődő, hogy csak elektromagnetikus hullámokról lehet szó. Az a mód azonban, ahogy a felfedezést a nyilvánosságra vitték, okot ad arra a gyanura, hogy az egész nem egyéb blöfinél.

Arad város ez évi kiadása 40 millió

Harminc milliót remél községi illetékből. — Súlyos anyagi válsággal küzd a város.

(Saját tudósítónktól.) A városi illetékek követési munkálatai már befejeződtek, az aradi városház adóhivatalában. Arad város kiadása 1924. évben összesen negyven millió lejt tesz ki és ebből az összegből harminc milliót községi illetékekből akar beszélni az adóhivatal. Az illetékek követésénél az e célra megalkotott bizottság lehetőség szerint figyelembe vette a közönség érdekeit, azonban kénytelen volt a törvényhez alkalmazkodni, amelynek egyes pontjai súlyosan érintik különösen a kezdő kereskedőket. A törvény nem tesz kivételt a régi és az új kereskedők között és a magas házbért fizető kezdő kereskedőkre horribilis házbérdókat vetettek ki. Olaria István pénzügyi tanácsos kijelentette a Közlöny munkatársának, hogy figyelembe vették az új nagy házbérdókat és ha

módjukban állott volna, a múlt évi házbér után vetették ki az illetékeket.

— A város jelenleg a legsúlyosabb anyagi krízis előtt áll — mondotta a pénzügyi tanácsos — mert a közönség még egyáltalában nem fizette be a kivetett városi illetékeket. Az első félévi illetékek befizetésének határideje június elsején lejár és aki addig nem tesz eleget kötelezettségének kilenc százalék késedelmi kamatot köteles fizetni. A második félévi illetékek legkésőbb július nyolcadikáig kell befizetni, mert ellenkező esetben a félévi késedelmi kamattal megterhelik az adózót. A város kénytelen a legszigorúbban eljárni az illetékek beszédésénél, mert a házipénztár teljesen üresen áll és a városnak más jövedelmi forrása a pótdólok megszüntetése óta nincs.

Táncterem a 20-ik emeleten.

A newyorki táncművelés. — „Jewel” az új tánc. — Milyen is az az amerikai erkölcs?

(Newyorki levél.) Az, hogy most már a nyárba hajlott az idő, hogy a sötét téli ruhák már régen a szekrények fenekén nyugszanak nem zavarhatja az Egyesült Államok ifjúságát és már nem is ifjúságát abban, hogy a tánc kultuszának továbbra is ne hódoljon. És ha patakokban csorogna arról a veríték, akkor is táncolna és ha még esteinek idején is pászánokban sütné a napsugár a terem nyitott ablakain keresztül, amikor is táncolna, pedig a táncdüh már alább hagyott. — állítólag — a férfiak házában.

— A tánctermek irgalmatlan nagyok — és ha kell, a földszinten, vagy ha nem lehet, hát a negyvenedik emeleten vannak, a hova természetesen örökké mozgó liftekkel lehet jutni, melyeknek egy-egy fülkéjében mintegy ötven ember számára van hely. — Az Egyesült Államok a praktikusság hazája és egyúttal, hogy úgy mondjam, a bizalmatlanságé is. Egy-egy tánckurzusnak mintegy százötven-kétszáz résztvevője van. Ilyen tömegben bajos lenne számotartani, ki a beiratkozott tanítvány, ki pedig csak amolyan „lógós”, aki fel akarja használni a nagy tolongást arra, hogy ar-

gyen tanuljon meg táncolni. A tánc tanárok tehát a lógósok ellen úgy védekeznek, hogy mind egyik tanítványnak a beiratkozás kor egy olyan jegyet adnak, mint nálunk a horilányok az „abonenseknek”. — A táncterembe csak ilyen jegy felmutatásával lehet belépni. Az ajtóban egy ellenőr áll, aki a kártyán kilyukasztja a táncórának megfelelő sorszámot. Ezt nevezik pöncsolásnak.

Európában az emberek nem is merik mi az a sámi. Pedig az itteni semmi, nem sámi. Az igazi sáminek nincs is Koreográfiaja, mert azt igazi négermóra táncolják. Ne kívánja töltse az irgalmas olvasó, hogy én leírjak itt egy olyan táncot, amelyiknek még Koreográfiaja sincs és bambuszbokrok tövében találták ki a legsúlyosabb négernek.

Annál szebbek azonban a többiek, a fox-trott jegyében született táncok. Lassúak, lépések, keyés figurális változattal és egymástól ugyszólván csak ütemben különböznek. A Java, zamba mellett most új típusú táncot járnak New Yorktól Clevelandig. Az új táncot, melyet az amerikai táncművelők egyesülete elfogadott és je-

tánc, a legnobilisabb, simább, nyenyhajlóbb a valse française és a tangó milonga. Az igen kecses kéztartástól a legnehezebb figuráig csupa harmoniából van kreálva ez a két tánc...

Valami az illemszabályokból. Amerikában kevesen tanúlnak a tánciskolákban táncolni; néha ott-non kísérleteznek, ez még a jobb eset, de leginkább minden tudás nélkül eljárnak a táncmulatságokra (különösen vonatkozik ez a férfiakra), mindaddig, míg a felkért

áldozatok ki nem képezik őket a nehéz mesterségben. Aztán a felkérés!! Tulajdonképpen nem is képezik. A fiu megáll a neki tetsző leány előtt és minden meghajlás vagy más ceremónia nélkül viszi és a körbe, melynek bejáratánál nem ritkán hiányzik — a rendőr. A tánc végén a leányt egyszerűen otthagyják. Helyreállítás a gardehoz? Ilyet még hirtől sem ismernek, talán ment a gardet szintén nem ismerik, szintén még hirtől sem.

Kitelepítenek egy aradi fatelepet.

Tiszviselőlakások a volt Landler-telepen. — A cég a Maros árterületére költözik.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi tiszviselő telep építési tervzetét a belügyminisztérium jóváhagyta. A város vezetősége úgy határozott, hogy a telkek kiosztását a Patria (volt Landler)-fatelepe helyén kezdi meg. Ezen a telken a magasabb rangú tiszviselők fognak építkezni és az építkezéseket még az idei nyáron megkezdik. A város vezetősége felszólította a fatelep igazgatóságát, hogy a telket rövid időn belül ürítsék ki. A vállalat a város határozatával rendkívül súlyos helyzetbe került, mert fontos érdeke, hogy a telep a Maros közvetlen közelében legyen, tekintettel a faanyagoknak a folyón való szállítására.

A fatelendő vállalat ma kéri-

vénnyel fordult a város vezetőségéhez, amelyben kifejté, hogy haladéktalanul kiüríti a telket, azonban fontos érdeke, hogy az továbbra is a Maros mellett maradjon. Ezért engedélyt kér arra, hogy a fatelepet a Maros árterületére helyezze át, ahol semmi esetre sem akadályozza a város fejlődését, mert ez a hely a töltésen túl a folyó partján van. Ha a város engedélyezi a telep áthelyezését, úgy a vállalat megteszi a védelmi intézkedéseket az árvízveszedelem megakadályozására, nehogy, áradás esetén a Maros elöntse a fatelepet. A város vezetősége legközelebbi ülésén tárgyalja a vállalat igazgatóságának kérését.

Irodalom, művészet

Vörös malom.

Sugár Teri vendégfellépte.

Csekély érdeklődés mellett tartották meg tegnap este a Vörös malom előadását F. Sugár Teri vendég szereplésével. Az Aradon is jól ismert és közkedvelt temesvári művésznő egyik legszebb szerepét Mámát játszotta a tőle megszokott művészzel. Szenzációs tolettjei pedig bűnültra ragadták a közönséget. Ellenben le kell szögeznünk, hogy a rendező és színészek minden igyekezete dacára sem tudtak kifogástalan előadást tartani. A technikát kivétel kritikán aluli volt és jóval alatta maradt a teli színházi bemutatónak. Darvas, Sereghy, Mészáros, Jávor, Harmanth Jolán, Gömör, Gyöző mindent megtettek, hogy megmentsek az előadást, azonban a hangulatot tönkretette a technikai rész csődje. (m. r.)

Az aradi színház iroda hírei

A kék postakocsi premierje vasárnapról hétfő estére toldott ki, mert a színháznak az így nyert egy napra is szüksége van ahhoz, hogy ezt a kedves, szép muzsikájú operettet tökéletesen pergő, elsőrangú előadásban mutassa be. Az újdonság az operettegyüttes legkiválóbbjainak fellépésével vonul be az aradi színházra. Horváth Mici és Balogh Böske, az aradiak általánosan kedvelt két primadonnája játsza benne a vezető női szerepeket, a férfiak kö-

zül pedig Tompa, Ekcs, Gyöző jutottak háts feladathoz. Az új operettet, amelyet hatásos kiállításban mutat be a színház. Tompa Béla rendezi és Kovács Mihály karmester dirigálja azt. Az újdonságot kétden megismétlik.

A vasárnap délutánra hirdették Antonia elmarad. Este a Felhő Klári népszínművet játsszák Horváth Micivel a címszerepben s L. Kiss Mariska és Kobza Imre vendégfellépésével.

A timisoarai (temesvári) színház aradi vendégjátékai. Hirt adtunk arról, hogy Fekete Mihály timisoarai színház tiz napra át-rándul Aradra és műsorának legnagyobb sikerű újdonságait bemutatja az aradi közönségnek is. Fekete Mihály színház tiznapra át-rándul Aradra és műsorának legnagyobb sikerű újdonságait bemutatja az aradi közönségnek is. Fekete Mihály színház tiznapra át-rándul Aradra és műsorának legnagyobb sikerű újdonságait bemutatja az aradi közönségnek is. Fekete Mihály színház tiznapra át-rándul Aradra és műsorának legnagyobb sikerű újdonságait bemutatja az aradi közönségnek is.

Utoljára hagytuk az igazgatópárt, Fekete Mihályt és Sugár Terit, akiknek művészetében már többször győ nyörködött az aradi közönség. A vendéglőadásokat mérsékelten emelt helyekkel tartják meg.

Az aradi nyári szinkör műsora. Vasárnap: Felhő Klári, népszínmű. L. Kiss Mariska és Kobza Imre fellépéssel. Hétfő: Kék postakocsi. Operett újdonság bemutatja. Kedd: Kék postakocsi. Szerda: Pompadour. A timisoarai (temesvári) színház vendégjátékai. Csütörtök: Cyrano de Bergerac. A timisoarai (temesvári) színház vendégjátékai. Péntek: Rózsaly. A timisoarai (temesvári) színház vendégjátékai. Szombat: Este 9 órakor: Szép Heléna. A timisoarai (temesvári) színház vendégjátékai. Este 11 és fél órakor:

Éljen a király. (Bohózat.) A timisoarai (temesvári) színház vendégjátékai.

Nem játszhat a timisoarai színház. A timisoarai magyar színháznak hirtelen meg kell szakítania előadásait, mert a legújabb tűzvizsgálat megállapította a színházról, hogy tűzveszélyes. Az utolsó előadást kedden tartja a timisoarai színház, amikor a Vén gazember kerül színre, azután tiz napra Aradra megy át vendégszerepelni.

Szünnidei zenetanfolyam. Békefi Pál és B. Szalay Aranka lakásukon és hához járva 2 havi nyári kurzust tartanak. Felvétetnek úgy kezdő, valamint haladó növendékek Arad, Piata Avram Iancu 7. (volt Szabadság-tér.)

Magyar színészek jutalomgyűrűi.

Aranygyűrűt kaptak a pesti Nemzeti érdemes tagjai. — Haláluk után visszazáll a gyűrű a színházra.

Budapestről jelentik: Érdekes napja volt ma a Nemzeti Színháznak. Ma tartották meg az arany emlékgűrűk kiosztását. A Nemzeti Színház arany emlékgűrűjét minden tag megkapja, aki egy negyedszázadot megszakítás nélkül a színház kötelékében töltött és a pályatársak az illetőt arra érdemesnek ítélik. A gyűrűvel diploma is jár együtt, amely a kitüntetett érdemeit sorolja fel és melyet a színház összes tagjai aláírnak. Az aranygyűrűt az illető, aki megkapja, holtá napjáig viseli, azután visszaadja, mert ugyanaz a gyűrű más, új gazdára vár. De ekkor már patina van rajta, mely a gyűrű erkölcsi értékét öregbíti. A gyűrűbe ugyanis belevésik annak a művésznőnek a nevét, aki kapja. Felső lapján a magyar címer ékeskedik „Nemzeti Színház” körirattal. Még három esztendőig készülnek új gyűrűk szükség szerint, azután nem készíttetnek többet és attól fogva már csak a visszakapott gyűrűk kerülnek kiosztásra. Ma szombaton tízenkét nemzeti színházi tag kapott egy-egy aranygyűrűt; valamennyien olyanok, akik huszonöt vagy még több esztendője vannak a Nemzeti Színháznál. És pedig: Vizvári Mariska, Hegyesi Mari, Demjén Mari, Keczer Irén, Nagy Ibolya, Ligeti Juliska, Náday Béla, Bakó László, Narcisz Gyula és Paulay Ede.

Érdekes, hogy az aranygyűrűkön kívül van a Nemzeti Színháznak egy ezüstgyűrűje is. Ez tavaly készült el és Mészáros Alajos kapta ötvenéves színészi jubileumán. Ezt az ezüstgyűrűt most kicserélik aranyra és elkészítetik a párját is, úgy hogy a Nemzeti Színháznak két ezüstgyűrűje is lesz azzal a rendeltetéssel, hogy az ezüstgyűrűket minden két évben felváltva, a Farkas-Ratkó-díj nyertesei (egy-egy fiatal, tehetséges férfi és nő) kapják és két évig viselik. A két év leteltével ők is visszaadják a gyűrűt az — új fiatal tehetségek számára. Eddig töb-

bek között Jászai Mari, Tóth Imre, Cs. Alszegehy Irma, Fáy Szeréna viselnek egy-egy aranygyűrűt. Ujházi Ede gyűrűje elkallódott. Ivánfi Jenőét pedig egyelőre nem adják ki, mert az ilyen visszaadott gyűrű erkölcsi értékével is fokozni akarják a majdan kitüntetendő művész megbecsülését.

Sport.

Magyarország vívói a párisi olimpiáson. (Páris, június 14.) Ma sorsolták ki a tör és kardvívó olimpiai versenyek résztvevőit. A törversenyben Magyarországot a B. csoportba osztották be és itt Franciaországgal, Spanyolországgal és Litvániával kerül szembe. A kardversenyben pedig Angliával és Dániával mérkőzik először Magyarország és sportkörökben biztosra veszik, hogy a magyar vívók legyőzik ellenfeleiket. Ha Magyarország vívói az angolokat és dánokat legyőzik, akkor bekerülnek a döntőbe.

Unirea—ATE. barátságos mérkőzés ma, vasárnap délután az aradi óvártéri sporttelepen. A két bajnokjelölt csapat küzdelme szépnek ígérkezik. Előzőleg 4 órakor a Kimizsi ifjusági csapata játszik az ATE. ifjusági ellen.

AAC—ATE. bajnoki döntőmérkőzés csütörtökön, 26-án délután fél 7 órakor az aradi óvártéri pályán. E mérkőzés győztese lesz a két csapat közismert játékosával és tudásával a szezon legszebb mérkőzését fogja produkálni.

Rádioterápiai és elektrotechnikai laboratóriumok Aradon. Az aradi közegészségügyi bizottság a ma délután hat órakor tartott ülésén foglalkozott dr. Wiener, dr. Erdős és dr. Herson aradi orvosok kérvényével, akik rádioterápiai, elektrotechnikai és kozmetikai laboratóriumot szándékoznak felállítani. Azenkívül tárgyalta dr. Auszterweil kérvényét, aki egy orvosi laboratóriumot szándékozik létesíteni Aradon. A bizottság egyhangúlag engedélyezte a laboratóriumok felállítását.

Aradi kolónia Berlinben és Párisban.

Kik tanálnak a külföldi egyetemen. — A párisi magyar vendéglő. — Aradi orvos karrierje.

(Saját tudósítónktól.) Aradról köztudomású, hogy lakói kalandos természetűek, akik szeretnek utazni, idegen helyeken megtelepedni. A világvárosokba érkező aradi már meg sem lepődik azon, ha az uccán járkalva egy másik aradira bukkan. Egyes nagyobb európai városokban — Pestről és Bécsről nem is beszélünk — már valóságos aradi kolóniák képződtek, a melyeknek tagjai ott tanuló diákok és diákkeányok.

A Szajna partján.

A nagy metropolisban. Ády Endre „emberszűrés gázsi vadonában” fiatal aradi diákok és diákkeányok szívják magukba az Alma Mater bölcsességét. Itt tanul Hoffmann Gyula a fiatal orvosszagorló, aki idén doktorát és aki Woronoff tanár híres fiatalító kísérleti néel asszisztenskedik. Öccse Hoffmann Géza jogot tanul a Sorbonne egyetemen, mindkettő fia Hoffmann Sándor ismert aradi kereskedőnek. Itt tanult az elmúlt évben Hoffmann Magda a kiváló fiatal hegedűművész, aki alig három hete jött meg Párisból és rövid idő múlva ismét kimegy az isteni városba. Az orvosi egyetemet látogatja Salgó Miklós, Salgó Pál aradi biztosítási főosztályos fia is Székely László egy gyoroki fogorvos rokona és Czetti Manci ismert aradi urleány. Nővére Cetti Bolyka építésznek készül és nagy ambícióval tanul. Hécht Irén festőnő szorgalmasan látogatja a képtárakat és tárlatokat. A Párisban tanuló aradiak egy Rue Saint Germainon levő magyar vendéglőben találkoznak, ahol elmesélik egymásnak a levélben kapott aradi újságokat. A vendéglőben minden magyar, csak a pincérek franciák és egy párisi valószínűleg nagyot néz, amikor valamelyik vendég megszólal: — Garçon, donhez moi un csirkepaprikás. — Az aradiak nagyrésze természetesen a hagyományos Quartier Latinben laknak, ahol a világ minden tájékából kerülnek össze a diákok. Az aradi fiúk a párisi vig életből természetesen nem nagyon kíváncsiak hazára — legfeljebb egy-két heti látogatásra.

A berlini aradi sziget.

Berlin minden időben kedvelt helye volt az aradiaknak. Pár esztendő óta rengeteg magyar diák iratkozott be a német és különösen a berlini egyetemre. Tekintélyes részt követelnek maguknak az aradiak.

A Technische Hochschule tanuló már négy éve Domán Sándor, akinek egy találmányát Berlinben el is fogadták és aki az idén lesz gépészmérnök. Reusz Andor és Reisinger György is évek óta ta-

malnak már itt és idén nyerik el az építészmérnöki diplomát. Moskovits János egy nagy lékörnyárban dolgozik mint vegyész, Ambrus Béla, aki itt lett vegyész-mérnök, csak nemrég érkezett haza Aradra. Simor Ferenc az Agrár und Commerzbank egyik vezető tisztviselője és nagy karrier előtt áll. Bátyja Simor Andor aki most lett gépészmérnök, rövid idő előtt érkezett vissza Aradra. A kereskedelmi főiskolán tanulnak: Domán János, báró Neuman Ede, Stauber János, Bođnar László és még többen Aradról. Érdekes karriert futott meg dr. Auffricht Gusztáv, aki Pesten lett orvos, innen Berlinbe ment és itt mint plasztikus sebész általánosan ismertté tette nevét. Egy nagy newyorki szanatórium nemrég meghívta a fiatal tudóst New-Yorkba és Auffricht dr. most New-Yorkban dolgozik.

Az aradiak gyakran jönnek össze egyik-másik diák lakásán és ilyenkor ősi diákszokáshoz híven, fojrik a mulatozás és szórakozás. Állandó találkozó helyük a Fürtherstrassen levő Friedmann-vendéglő, amelynek tulajdonosa magyar és ahol a fiúk magyar kosztot is kapnak. A világváros azonban mégsem tudta felszívni magába ezt a kis aradi szigetet, a vidám diákiutak vágyakozva gondolnak vissza a szöke Marosra és a mellette levő kicsiny, de mégis oly drága szülővárosra.

Alaptalan vádak egy vezérigazgató ellen

A volt tisztviselő bosszuja.

Az elmúlt napokban egyik aradi napilapban egy nyíltéri közlemény jelent meg, amelyben Zolnay Imre az „Agronomul” Általános Biztosító R. T. volt titkára különféle szabálytalanságokat vádolt meg Leölkes Bélát, az intézet vezérigazgatóját.

Bár az intézet igazgatósága az első perctől kezdve tisztában volt a közlemény indító okával és éppen azért a fegyelmi vizsgálat megindításának szükségét sem látta, mégis Leölkes Béla határozott kívánságára a fegyelmi, eljárást megelőző vizsgálatot elrendelte és annak lefolytatásával Kinizig János elnöklété alatt dr. Vasile Avramescu és dr. Silviu Pascutiu igazgatósági tagokat bizta meg. A fegyelmi bizottság az „Agronomul” igazgatóságának folyó hó 17-én tartott ülésén számolt be a vizsgálat eredményéről s ennek alapján az igazgatóság megállapította, hogy a vádaskodás az első betűtől az utolsóig szemérmes hazugsághoz tartozik. Megállapította a fegyelmi bizottság, hogy a vezérigazgató számtalan esetben saját anyagi érdekei mellőzésével képviselte a társaság és a tisztviselők érdekeit. Az igazgatóság Leölkes Béla ellen ezek folytán a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot bebiztosította, egyben jegyzőkönyvbe foglalta, hogy iránta a legteljesebb bizalommal van, mert a társaság nem várt fejlődése, hatalmas arányokban való

terjeszkedése kizárólag az érdemének, szakismeretének, fáradhatatlan buzgalomának, óvatossága és gazdaságos üzleti politikájának tudható be.

A társaság igazgatósága elhatározta, hogy Zolnay Imre ellen sikeres kiasztás és hűtlen kezelésért a feljelentést megteszi és annak közlésére dr. Vasile Avramescu igazgató jogtanácsosának megbízást adott.

A fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot bebiztosította, egyben jegyzőkönyvbe foglalta, hogy iránta a legteljesebb bizalommal van, mert a társaság nem várt fejlődése, hatalmas arányokban való

Borzalmas rablógyilkosság Budapesten.

Meggyilkoltak és kiraboltak egy újságíró és édesanyját. — A gyilkosok felgyújtották a lakást.

(Budapest, június 21.) Borzalmas bűntényt fedeztek fel ma a hajnali órákban a pestszentlőrinc barakktelepen. Az egyik barakklakásból lángnyelvek csaptak ki és akik a tűz oltására siettek, hamarosan megállapították, hogy gyújtogatásról van szó, amit csak egy kétszeres rablógyilkosság bevezetésére követtek el a tettesek. Az állami barakktelep 196. számú barakkjának egyik lakásában támadt a tűz és azt sikerült hamarosan eloltani. A lakásba belépők szemel elé borzalmas látvány tárult. A szobában levő két úgyon vértől elborítva feküdtek úr. Simán Endre ügyvédjelölt és hírlapíró, a Magyar Távirati Iroda és a Nép-című lap munkatársa és édesanyja: Simán Istvánné 95 éves uriaszony. Az azonnal bevezetett vizsgálat megállapította, hogy a gyilkosok az áldozatukat álmuk-

ban lepték meg és valószínűleg csakannyal verték agyon mindkettőjüket. Az öregasszony ujjairól a gyűrűt lehúzták és a gyilkosság végrehajtása után az áldozatok úgyát petroleummal leöntötték és meggyújtották. A rendőrség erélyes nyomozáshoz kezdett és tanuktól kapott személyleírások alapján ma már elő is állították a barakktelep több lakóját, akiknek tudomásuk volt arról, hogy Simánéknak nagyobb pénzeszeget kellett kapniok. Az ügyvédjelölt ugyanis elbeszélte többeknek, hogy Nagykanizsán lakó édesapjától ötven milliót fog kapni néhány napon belül, hogy ebből az összegből ügyvédi irodát rendezzen be magának. Simánt annak idején a kormányzó gyűrtijével, sub auspiciis gubernatoris, avatták doktorrá és most közvetlenül az ügyvédi vizsga előtt állott.

Hivatalos lakbérmegállapítások Aradon

A lakbérmegállapító bizottság ülése.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi törvényszék lakbérmegállapító bizottsága ma a következő ügyeket tárgyalta: Oppenheimer Rudolf háztulajdonos beadványa Reismann Jenő költő és szövőgyáros ellen. A gyáros a háztulajdonos Eminescu (Deák Ferenc) uccai házában egy iroda és öt gyári helyiséget bérel. A helyiségek bére 1914-ben 3915 korona volt és a tulajdonos 54810 lej évi bért kért. Ezzel szemben a gyáros 18000 lej bért ajánlott fel. A bíróság elnapolta a tárgyalást. — Kauba Ferenc háztulajdonos özvegy, Medveczky Jánosné üzlet és lakásbérét 6000 lejbe kérte megállapítani. Az üzletelhelyiség 1914-ben nem volt kiadva, az 1923-iki bér 3000 lej volt. A bíróság elutasította a kérelmet. — Dávid Demeter háztulajdonos Gajda Gabriel bérét 5712 lejre és a községi adóra kérte felmenni. A lakás bére 1914-ben 408 korona volt, 1923-ban 350 lej. A bíróság a lakásbért 4200 lejben és a községi adóban állapította meg. — Váradi Irma lakó felebbezést nyújtott be a bíróság által Oprea Titusz háztulajdonosnak ítélt bér ellen. A bíróság visszautasította a felebbezést, mert el-

késve nyújtották be. — Medveczky Lajos háztulajdonos beadványában Pálfi Imre lakója bérét évi 18000 lejbe kérte megállapítani. Az 1923-iki bérösszeg 1200 lej volt. A bíróság elrendelte a helyszíni szemlét.

50 lejre ítélték Rosenthal bucaresti igazgató merénylőjét.

(Bucuresti, június 21.) A második számú járásbírósa ma ítélezett Bacaloglu és társai ügyében, aki Rosenthal, az Adeverul című bucarestii lap igazgatója ellen hónapokkal ezelőtt merényletet követtek el a Boulevard-szállóban. A bíróság vezetője Aljau nem vett részt a tárgyaláson és nem ítélezett a helyettes sértő, hanem Manolescu bíró, akinek fivére az a Sergiu Manolescu, akinek a lakásán állapították meg a merénylet tervét. Manolescu bíró rövid, az iratokba tett betekintés után meghozta az ítéletet, amelyvel Bacalogluta a súlyos testi sértesért 50 lej pénzbüntetésre ítélték és társait pedig felmentette.

HIREK.

— **A trónörökös pár külföldi útja.** Bucarestből jelentik: Károly trónörökös és neje hétfőn külföldre utazik. A trónörökös pár hosszabb ideig fog Párisban és Londonban tartózkodni.

— **Saveanu miniszter Zsombolyán.** Saveanu egészségügyi miniszter a jövő héten meglátogatja a zsombolyai kórházat. A kórházat az átadás alkalmával a szerbek kiürítették, ezért az állam vette át és felszerelte. A község nagy előkészületeket tesz a miniszter fogadtatására.

— **Az apostoli kormányzó Lugon.** Pacha Agoston apostoli kormányzó holnap, vasárnap Lugoson bérmálást tart, amelyen az iskolák növendékei vesznek részt.

— **Coste timisoarai prefektus Nagyszentmiklóson.** Coste Gyula dr. temesi prefektus Nagyszentmiklósról utazott, ahol holnap, vasárnap lesz az állami fiú- és leány-internátus fennépítés megnyitása.

— **A mohácsi vész 400 éves fordulója.** Budapestről táviratozzák: Mohácson mozgalom indult meg, hogy 1926. augusztus 29.-én, a szomorú emlékeztető mohácsi csata 400 esztendő évfordulóján országos gyásznapot rendezzenek. A csata színhelyén ásatások megkezdését tervezik és a mohácsi katolikus egyházközség határozatot hozott, hogy Mohácson új fogadalmi templomot építenek.

— **Közjegyzői kinevezés.** Az igazságügyminiszter dr. Sparitiu Dusán volt módosi közjegyzőt Zsombolyára nevezte ki közjegyzőnek.

— **Imbroane dr. a bánáti Jorga—Argetoianu-párt elnöke.** Az egyesült Jorga—Argetoianu-párt bánáti tagozata annak közlésére kéri fel a lapunkat, hogy Imbroane Avram dr. nem a timisoarai helyi csoport, hanem a bánáti és aradi kerület elnöke.

— **Seypel állapota kielégítő.** Bécsből táviratozzák: Seypel kancellár állapota állandóan javul. Ma már néhány órát ágyon kívül töltött és általános állapotát az orvosok igen kielégítőnek találják.

— **Bányaomlás Resicán.** Resicáról táviratozzák: A resicai bánya Florman-telépének három tornája beomlott. A romok alól két munkást holtan és kettőt súlyos sebesülésekkel huztak ki. A beomlás a gyakori esőzéseknek a következménye.

— **Uj hivatalos órák az aradi pénzügyigazgatóságban.** Uj hivatalos órák lépnek életbe június 23.-ától, hétfőtől kezdve— az igazgatóság rendelkezésére — az aradi pénzügyigazgatóságban. Eddig délelőtt és dél után voltak hivatalos órák: 8-tól 12-ig és 3-tól 6-ig, ezután egységes, csak délelőtti hivatalos órák lesznek: 7-től 2-ig és pénztári órák mint eddig is délelőtt 8-tól 12 óráig lesznek. Az új hivatalos órák egyképen szolgálják a közönség és a tisztviselők érdekeit.

— **Urnapi körmenet vasárnapon.** Holnap, vasárnap tartják Timisoarán a külvárosokban az urnapi körmenetet. Urnapján ugyanis csak a Belvárosban volt körmenet.

— **Az újságíró szabadjegyek érvényessége.** Az újságíró szabadjegyek érvényességét szept. 30-ig hosszabbította meg a közlekedésügyi miniszter.

— **Panaszok Timisoarán az állam polgársági összeírás ellen.** Az állampolgársági összeírások miatt épp úgy mint Aradon, Timisoarán is sok a panasz. Sokan nem kapják meg az állampolgárságot, akik évtizedek óta helyben laknak. A panaszok felülvizsgálására a jövő héten egy miniszteri kiküldött érkezik Timisoarára, akinek intézkedési jogköre is lesz és az új polgárságot megadhatja az állampolgárságot az olyan felebezők részére, akik jogoságukat előtte kellőleg igazolták.

„Le a füzövel“!

Ez a rovat itt nem a véresen komoly dolgok rovata. Az itt tárgyalt problémák nem az utókor részére íródnak, megelegszenek a mával is. Ilyen kis írás volt a múltkor is, amelyben szó volt a női irásról, hogy a hölgyek számú tárgyát garderoobjukból a füzöt és kiejtették, testhez feszülő ruhájában járnak, ami természetesen előnyeiket még előnyösebben tünteti fel. Előre elkészültünk rá, hogy ez nem maradhat válasz nélkül és a válasz ma be is érkezett. Mérgestermészetű fiatal husz éves leány írta, aki levelemből így mondörög felénk: „Ne beszéljen kérem erről a dologról mint újdonságról, mert ez már régi ügy. A hölgyek már jó pár éve számúzték ezeket a szápitőszereket, bár példájukat sokan követték olyanok is, akik jobban tették volna ha a formátlanságukat az enyhítő füző alá rejtették volna. — De mi jótérmetű hölgyek csak a füző nélküliség mellett szavazunk“. Kérem szépen, kedves „Jótérmetű füzőnélküli“, mi is emeltett szavazunk és hogy csak olyan későn vettük észre ennek az előnyös voltát, azért igazán ne haragudjon ránk.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter ma érkezett leiratával Jivan Györgyöt tisztviselőnek (impiegat cl. III.) nevezte ki az aradi pénzügyigazgatóságba.

— **A piarista gimnázium cimere nem irredenta.** Tegnap Timisoarán elkobozták a piarista gimnázium érettségi tablóját, amelyen az érettségizett ifjak arcképei voltak. Az elkobzás azért történt, mert a tabló rajzán egy magyar korona szerepelt. A rendőrség ma megidézte Csörgő Lajos tanárt, a tabló rajzolóját, aki a kihallgatás során kijelentette, hogy a magyar korona felrajzolásával semmi tüntető szándéka nem volt. A magyar korona benne van a piarista gimnázium cimereiben, amit a román belügyminiszterium annak idején láttamozott és jóváhagyott. A rendőrség ennek igazolása után a tabló elkobzását felfüggesztette és további kiállítását engedélyezte.

Meggyilkolt bucuresti író.

Cair György ismert író tragédiája.

Bucurestiből táviratozzák: Cair György író a Strada Clucerului 25. szám alatt levő villájában ma meggyilkolták. Reggel kilenc órakor a cseléd látta, hogy gazdája még mindig nem kelt fel és ezért a rendőrségre sietett, ahol jelentést tett gazdája szokatlanul sokáig tartó bezárkózásáról. A rendőrség közlegeivel hatolt azután be a hálószobába, hol az író az ágyon

feküdt véresen. A holttest fekvéséből arra következtetnek, hogy a tettes a kertből a falon mászott be a lakásba és amikor az ablakon beugrott egy butor darabban megbotlott. Az ebből keletkezett zajra ébredhetett fel Cair és a tettes, aki csak valószínűleg lopni akart, annyira megijedt, hogy megölte az író.

Felbomlik Salm gróf kalandos házassága.

Az amerikai dollárhercegnő ott hagyta férjét. — Salm gróf Putty Lilla filmszínésznőt veszi feleségül.

Bécsből jelentik: Salm Lajos gróf, akinek ez év elején történt házassága Millicent Rogersszal, 40 millió dollár örökséssel egy Amerikából, mint Európában nagy szenzációt keltett. Már hetek óta Bécsben tartózkodik, ahol állandó résztvevője a teniszversenyeknek. Salm gróf fiatal feleségével, akit szülei a szegény és kalandos életű arisztokratával való házassága miatt kitagadtak, februárban Párisba utazott. Néhány hétig ott élték, majd a fiatal asszony visszahajózott Amerikába szüleinek, Salm gróf pedig Bécsbe jött. Ekkor elterjedt az a hír, hogy a nagy szenzációt keltett szerelmi házasság már véget ért, Millicent Rogers szüleinek engedve, válni készült férjétől. Ezt a hír Salm gróf megdöcögte és kijelentette, hogy csak pár napra jött Bécsbe ügyei

rendezésére. Azóta azonban még mindig itt tartózkodik és igen iuresa és fantasztikus tartalmú leveleket írogat Amerikába. — A „Newyork American“ egyik ma ideérkezett száma közül egy ilyen levelet, amelyet Salm gróf egyik newyorki barátjához intézett és amelyben közli, hogy Seipel kancellár az ellene elkövetett mérséylet előtt ígéretet tett neki, hogy kinevezi osztrák követté Perzsába. A „Newyork American“ készpénznek veszi ezt a fantasztikus hazugságot.

Talán már inkább megfellel a valóságnak az egyik berlini lap minapi híre, amely szerint Salm gróf eljegyezte magát Putty Lillával, az ismert Budapestről elszármazott filmszínésznővel. Bécsben bizonyosra veszik, hogy az amerikai milliárdos kisasszonnyal kötött házasság felbomlott.

— **Lejtényi Sándor-alapítvány.** Lejtényi Sándornak, az aradi katolikus főgimnázium most elhunyt tudós tanárának emlékezeit méltóképen kívánja megbecsülni tanártársainak testülete. A koszorúmegváltások összegéből alapítványt létesítenek, amelyet a testület következő határozatával választ meg: Lejtényi Sándor mindazon volt tanítványainak és jóbarátainak, kik koszorúmegváltás címén hozzájuk kisebb-nagyobb összegűket juttattak el, hálás köszönetet mondunk. Az így begyűlt pénzeket Lejtényi Sándor-alappal egyesítjük és kamatait évente egy-egy földrajzi pályatétel jutalomdíjává fogjuk kitűzni. Ily módon biztosítjuk számukra az örökéletet itt a földön is. Az aradi római katolikus főgimnázium tanári testülete.

— **Az aradi sziguranca új hivatalos órái.** Az aradi állambiztonsági hivatalban hétfőtől kezdve a következő hivatalos órák lépnek életbe: Reggel kilenc órától délután két óráig magánfelek részére. Popescu Haralamb, a hivatal főnöke tizenkettőtől kettőtig fogad. Az utlevelék és tartózkodási engedélyek kiadása pontosan egy órakor történik. Az állambiztonsági hivatal felhívja azokat az idegen állampolgárokat, akiknek utlevelük, vagy tartózkodási engedélyük még bent van a hivatalban, hogy hétfőn délután egy órakor okvetlenül jelentkezzenek azokért.

— **Gyíszistentisztelet Take Ionescuért.** Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt az anzei templomban gyíszistentiszteletet rendeztek a két évvel ezelőtt elhunyt Take Ionescu emlékeztetére.

— **Késelés az országúton.** Beregszónémeti községben Vlasztimir Igmin és Setekán Laskó korcsmai mulatozás után tegnap éjjel egy óra tájban hazafelé indultak. Utközben találkoztak Sztojkov Lázával, akit két héttel ezelőtt Vlasztimir egy szóváltásból kiololyog megütött. Sztojkov, amint haragosát meglátta, zsebkésével rátámadt és össze-vissza szurkálta az itales állapotban lévő embert, sőt amikor annak társa, Setekán barátja segítségére akart menni, annak is nekitámadt késével. Mindkét áldozatát a hajnali járőrelők találják meg vérbajgyva a földön. A késelőt a csendőrok letartóztatták és bezárlították a timisoarai ügyészség fogházába.

— **Az esőzések pusztításai.** Bucurestiből jelentik: A belügyminiszterium jelentése szerint a Ploesti és Predeal közötti országúton az esőzések következtében a közlekedés több helyen megszakadt. Moreni község mellett az összes hidakat elvitte a víz.

— Elfogott tolvaj. Tegnapelőtt éjjel tizenkét óra táiban Aradon, a Sir. Alexandri (Salacz-u.) 7. számú házba, a pinceablakon keresztül bemászott egy züllött kinézésű alak. Az aradi „Argus” őrző-vállalat egyik őrre észrevette, felcsengette a mestert és a tolvajt egyik padlásfeljárónál elfogák, majd megkötözve átadták a rendőrségnek, ahol őrzetbe helyezték.

— Leesett a fáról és meghalt. Kasznell Péterné 52 éves gyarmatai asszony tegnap délután kertjében felmászott egy cseresznyefára. Az ág letört alatta és az asszony oly szerencsétlenül esett le, hogy azonnal szörnyethalt.

— Nem lehet hinni a férfiaknak. Halálsugár a Városi Kávéházban. Akik csak a halála után közeledtek az urához. Tanulmányok sportegyesületeink figyelmébe. Az új színházi koncepcziók elé. Póruhárt aradi urileány. Vízaknák csendület. Festett asszonyok stb. az Erdélyi Élet legújabb számából.

— Hogy kell férjet fogni. Glatz bácsi a patkányíró. (Nádas S.). Jutalomjáték — szomorujáték. Le vél Palesztinából. Ihava Bull lojalitása és halála. A soványság mint szerelmi bizonyíték. Barabás Béla expenznótája. Az igazi apa. Ficsur, Szenzációs hírek, Tréfás apróhirdetések stb. című pompás cikket közöl az „Aradi Fáklya” mai legújabb száma.

— Az aradi rendőrség parkünnepélye. Nagy parkünnepély lesz az Eminescu parkban az aradi rendőrprefektúra rendezésében. Fiolli Zamfir rendőrprefektus és neje védnöksége alatt. Az ünnepélyt június hó 22-én délután 4 órai kezdettel tartják meg, vége másnap reggel. Az egész idő alatt két katonazenekar és több cigányzenekar szórakoztatja a közönséget. — Különböző látványosságok, tűzijáték, világposta, konfetti és szepen tipcsata, tombola nagyértékű nyeregyremény tárgyakkal és táncszámok melyeket az aradi Városi Színház tagjai adnak elő, ezenkívül étterem, bárók, bilié, cukrázda, söröző, amelyekben előkelő aradi hölgyek szolgálnak ki a közönséget.

Baromfi és sertésvész meggátolására tegyük az állatok ivóvizébe egy kanálnyi „Wijo”-t. Készül a Rozsnyay-gyógytár laboratóriumában Arad.

— Ezerlelten Kerpai könyvtárában — Évtizedek egész sora mulott el azóta, mióta minden okos ember Brázay sósborszeszt használ egészsége megóvására, ifjusága megőrzésére. Mindenütt kapható.

— A hölgyek csakis Rózsnyay-féle Serail-crémet használjanak.

— Hegedülni és eiméletet tanít dr. Ungár Imre konzervatív képesített hegedűtanár Arad, Str. Bucur 19., vagy Klein papírkereskedésben.

— Sportközönség figyelmébe. Becses tudomására hozzuk a t. utazó közönségnek, hogy a nyári hónapok idejére vasár- és ünnepnaponként az aradi óvártéri sporttelepre a vasútállomástól kiindulólág keletoldali (teher) vágányunkon személyszállítási járatokat tartunk fenn d. u. 1 órától kezdve a mérkőzések végéig a következő menetdíjak mellett é. p.: az állomástól a városházáig személyenként 2 lej, a városházától a sporttelepig személyenként 2 lej, az egész vonalhosszra, tehát összesen 4 lej. Bérletjegyek nem érvényesek. Uzinele Comunale Arad. Sectia: Tramvai.

A magáról megfeledkezett utazó.

Egy aradi fiatalember büne.

(Saját tudósítónktól.) Frank Jenő temesvári borkereskedő nem régiben alkalmazásába fogadta B. D. aradi 26 éves fiatalembert. B. D. különféle követelések és megrendelések felevételével volt megbízva és Erdély területén utazott. Először egy rövidebb utat tett meg, majd április végén nagyobb utra indult, utjáról azonban semmi értesítést nem küldött cégének. A cég magánúton köröztetni kezdte és leveleket írt üzletfeleinek. B. D. időközben 52.000 lej küldött be a cégnek inkasszó jából kifolyólag, de megrendelést semmit. Végül egyik erdélyi városban néhány nappal ezelőtt a cég egyik alkalmazottja rátalált a fiatalemberre és hazahozta Temesvárra. Kiderült, hogy B. D. semmit sem dolgozott, csupán a cég követeléseit szedte be. Felvett 152.000 lej, amiből 42 ezer lejjel nem tudott elszámolni. A fiatalember családja közbelépett és a tartozás egy részét kifizette. Miután valószínű a békés kiegyenlítés a cég nem tett a sikkasztó ellen feljelentést.

Amikor a pap nincs otthon

A hívő elloptott tizennégyezer lejt.

(Saját tudósítónktól.) Pusztin község egyik szegénysorsú lakója. Toader Moisa elment a község papjához. Costa Demeterhez, hogy 10 kilogramm búzát vásároljon. A pap el volt foglalva és kérte Toadert, hogy jöjjön délután. Toader délután ismét felkereste a papot, de az egész paplakban senkit sem talált otthon. Keressgélés közben betévedt a pap dolgozószobájába és ott az íróasztal fiókaiban kezdett kotorászni, ahol rátalált a pap pénzére, 14.200 lejre, amit magához vett és eltávozott. A pap, amikor haza érkezett, megdöbbenve vette észre pénze hiányát és bár senkire nem tudott gyanakodni, megtette feljelentését a csendőrségnek. A csendőröknek aztán feltűnt, hogy a szegény Toader nagy lábón kezd élni. Egyszerre ötszázlejeseket vált fel, sőt meg történt az a csoda is, hogy ninestelen ember 1500 lejt adópéldesön az egyik kocsmárosnak. Vallatára fogták, amikor dollármesével állott elő, végül bevallotta, hogy ő volt a tolvaj. Letartóztatták és beszállították a temesvári ügyészségre.

A buharesti olasz követ a Mateotti-ügyről.

A bűntény nem a szocialisták, hanem a fascisták ellen irányult.

Bucurestiből jelentik: Báró Moisi, Olaszország bucarestii követe a következőkben nyilatkozik a Mateotti-ügyről:

— A Mateotti ellen elkövetett merénylet a fascisták táborában keltette a legnagyobb ékeseredséget és belőlük váltotta ki a legélesebb tiltakozást. Maga Mussolini ítélte el legjobban ezt a politikai bűntényt, amit azzal az ünnepélyes nyilatkozáttal bizonyított be, amelyben kijelentette, hogy a bűnösök lakolni fognak és igazolja ezt az is, hogy huszonnégy órán belül kézrekerültek az összes bűnösök. A bűntény nem a szocialisták hanem a fascisták ellen irányult. A tettesek aljas és furiangos módszerhez folyamodtak. A bűntény pillanatnyi szünetet fog előidézni a fascisták munkásságában, mert föltétlenül meg kell torolni ezt a

hallatlanul gyáva módon elkövetett gaztettet. Össze kell foglósni minden bűnöst és a közismerten pártatlan és szigorú olasz bíróság elé kell állítani őket.

— A bűntényt fascista ellenes agitációra felhasználók ellenére is folytatja a kormány, az újjéépítés megkezdett munkáját. Könnyű dolga lesz a kormánynak, mert az ország óriási többsége mellette van. A mindenféle harcmódot ismerő fascisták nyugodtan néznek a jövő elé, mert egyedül az ő harcmodoruk az, hogy ellenséggel nyiltan küzdenek és orvul nem támadnak. A fascizmust a megbotránkozott Olaszország emelte hatalomra és nem az aknamunka. Azok, akik kormányokat és nemzeteket szeretnek elbuktatni, nem fognak célt érni. Ez a fascizmus elleni merénylet a fascizmust még jobban meg fogja erősíteni.

Verseilesben, az elnökválasztáskor.

A szerény Doumergue. — Elhagyják az idegenek Versaillest. — Hogyan keresett Poincaré 30 ezer frankot?

(Párisi levél.) Az emlékezetes június 13-án, az elnökválasztó napon autobuszon megyünk ki Versaillesbe. Sokan vagyunk a kocsi-ban: amerikaiak, két japán, meg olasz, spanyol, lengyel-szidó, a jébboldali szomszédom egy berlini német kereskedő. Beszélgetünk. Először közömbös dolgokról, de aztán a beszéd ráterelődik a politikára. A berlini kereskedő ezeket mondta:

— Mi nem hisszük (a „mi” alatt a németeket értette), hogy május 11-ike a francia külpolitikában, leg alább is a közel jövőben, lényeges változást idézzen elő. A francia köztudatba annyira beleygőkere-sedtek a tulzó nacionalizmus ostoba és végzetes jelszavai, hogy azokat egyhamar onnan kioperálni lehetetlenség. És a Millerand-Poincaré-társaság gondoskodni fog arról, hogy az elbódított bur-zsoázia nyelve legyen továbbra is végig-végig húzza a szélső nacionalizmus édesgyökerét. Hogy Herriot, Painlevé a kiengesztelő-dés politikáját hirdetik s hogy az ut amelyen eddig haladtak, tényleg arra is vezet; ez még tulajdon köpen nem jelent semmit. A francia politikai élet nem egy Millerandot szült már, akik elveiket, programjaikat akkor dobták sutba, amikor saját, egyéni érdekük úgy kívánta.

Sokat beszélt még a berlini kereskedő és titokban megmutatott egy német lapot. Illusztráció volt benne. Egy öreg, hatvan esztendő-s német és az unokája beszélgetnek. Az öreg szeméből hullanak

a könnyek. Az unoka megkérdi:

— Miért sír nagyapa?

— Azért — felelt az öreg. — mert én már hatvan esztendő-s vagyok és nem fogom megérni a német revanche-ot.

A történelmi nevezetességű ebéd.

Versailles. A palota előtt kafo-naság, diszben, rendőrök, zenekar. Esik az eső, hideg, kövér csöp-pékben. Kávéházak, éttermek zsufolva. A választás csak délután volt, de már délelőtt ellepett a tömeg minden helyet. Sok férfi, kevés nő. A Hotel Réservoirs elegáns étterme tele van külföldiekkel. Beszélnek itt a világ minden nyelvéen. Nappal van, dél van.

Délelőtt tizenegy órakor érkezett meg Gaston Doumergue, aki a szenátus elnökségével a palota egyik, erre a célra fentartott termében ebédelt. Herriot Briand társaságában jött, Raymond Poincaré egyedül.

Painlevé a Trianon-palotában ebédelt. Briand, Herriot, Thomson, Francis Albert, Jean Durand társaságában. Ugyanabban a teremben, amelyben 1919 május 9-ikén a versaillesi békeszerződés aláírására megjelent német delegációt fogadták, most, öt évvel később, ott fogyasztotta el memijét Hoesch Németország párisi követe.

És a menü, mint az eleven francia lexikonok följegyezték — ugyanolyan volt, mint amilyen az 1875-iki alkotmányok proklamálásakor szerviroztiak föl. Különböztető előételek, sonka túrkortojás

sal, borjúhús új burgonyával, zöld borsó á la française, sajt és gyümölcs.

Hogy a német követ ezen a törvénelmi nevezetességű helyen, a történelmi nevezetességű menü főgyasztása közben mit gondolt, arról nem szól a krónika.

Nem is rossz elnöknek lenni

A választás napján már délután jóformán mindenki tisztában volt azzal, hogy a köztársaság új elnöke G. Doumergue lesz. A szavazás tartamát alatt és míg a szavazatokat összeszámálták, nem is volt a várakozók között semmiféle izgatottság észlelhető. Inkább az az esemény ritkasága tartotta ott őket, mint a választási aktus. A szavazás különben minden ceremónia nélkül, szinte monoton egyszerűségben folyt le. Délután négy órakor kihirdették az eredményt. A földszinti teremben, amelyben hosszú évszázadokon át, nem csupán francia, hanem világ-történelmi események játszódtak le, folzugott az éljenzés.

Az éljenzésbe beleszótáltak a szocialisták és kommunisták:

— Éljen a Kommunizmus! Éljen a reakciónak!

— És hatszáz ember a Marseillaise-t énekelte, míg a kommunisták az Internationale-ra zendítették rá. A Marseillaise elnyomta a kommunisták havi dalát.

Utána a palota nagy szalonjában a szokásos üdvözlések következtek. A hivatalos köszöntések után, az új elnök első üdvözlője Poincaré volt. Az ellenfél, aki kisebbségben maradt.

Gaston Doumergue François Marchailal hagyja el a versaillesi palotát. A tömeg köszönti az új elnököt, Doumergue jóváhagy, barátságos arca mosolyog, kezével int, a katonabanda a Marseillaise-t játsza.

— Nem is olyan rossz állás a francia köztársaság elnöki állása. Százezer frank egy hónapban, több mint háromezer frank egy napra! — jegyzi meg valaki a tömegben, amikor az elnök autót eltiint már a láthatárról.

— Háromezer frank egy napra? — mondja a másik. — Hm. Akkor Millerand keresett harminc ezer frankot.

Az első nem érti. A másik meg magyarázza:

— Millerandnak már június 1-én le kellett volna mondania. Nem mondott le. Kellott neki 30 ezer frank. Várt tíz napig és keresett 30 ezer frankot.

Elitették Prónay Pált cimbitörlesztésért.

50 ezer korona vagy öt napi elzárás. — Nem tekintik alázredesnek.

(Budapest, június 21.) Szokatlanul ügy akadályozta meg a napokban, hogy a rendőrbíróság egy ítéletét kihirdesse. Prónay Pál alázredes a hadseregparancsnokság cimbitörlesztésért jelentette fel a rendőrségen, mert Prónayt a hadsereg köteleikéből elbocsájtották és mégis továbbhasználta hivatalosan is az alázredesi címet. Amikor a rendőrbíróság az ítéletet ki akarta hirdetni és az ítéletet kihirdető rendőrbíró odaért, hogy Prónayt büntösnek találja, Prónay indulatosan kifakadt, egy aktacsomót asztalhoz vágott és védője, dr. Darvay János kísé-

tében a teremből eltávozott. Így a rendőrbíró a tulajdonképeni ítéletet ki sem hirdethette. Most írásban kézbesítették ki neki az ítéletet, amelyben 50.000 korona pénzbüntetésre, vagy öt napi elzárásra ítélték Prónayt jogtalan cimhasználatért. A rendőrség szerint Prónayt a honvédség köteleikéből elbocsájtották és így sem hadseregbeli címét nem tarthatja meg, sem egyenruháját nem viselheti. Az ítélet ellen Prónay védelmére fellebbezést jelentett be és kéri, hogy az egész eljárást semmisítsék meg, mert abból a nyilvánosság kizárták.

Jeritza Mária megírta memoárjait.

„Napsugár és ének”. — Mit ír a Habsburgokról?

A Közlöny újsági szerkesztőségétől. A megbukott államierőszak, nyugdíjba kényszerített hadvezérek és defronizált uralkodók után végre Jeritza Mária is megírta memoárjait. Az emlékiratok egyelőre csak angol nyelven jelennek meg. A belső címlapot a szép énekesnő fényképe díszíti. — A könyv teljes címe: „Napsugár és ének. Egy énekesnő élete. Irta Jeritza Mária, angolra fordította Friederik H. Martens.” Az egyes fejezetek hangzatos címeik vannak: „A Habsburgok, miként én ismertem őket”, „Schratt Katalin”, „Hogyan él a valóságban egy operaezenesnő?”

A fejezetek címei alapján az olvasó mindenféle pikantériákat és érdekes leleplezéseket vár. Ha azonban a vaskos könyvet átlapozzuk, úgy ebből a várakozásból mi sem válik valóra. Sem a Habsburgokról, sem Schratt Katalinról nem mond olyan dolgokat, amelyeket még nem tudnánk. Az operaezenesnő életéről szólva éppen azokat a dolgokat mellőzi diszkrepanciát, amelyek a publikumot valóban érdekelnék. Ezzel szemben megtudjuk, hogy a kávé csak sok tejjel issza, ámde szép asszonyok számára ez nem előnyös, mivel a sok tej hízal. Jeritza elmondja azt is, hogy az énekstudiumnál nyugalomra van szükség, amely közlés szintén nem hat meglepőleg, hiszen utóvégre minden fajta tanuláshoz szükség van nyugalomra. Mikor Jeritza Mária még kisgyermek volt, anyja főként arról ügyelt, hogy lányából jó szakácsnő legyen.

— Tényleg jó szakácsnő vagyok és szeretek főzni, — állapítja meg magáról a szőke csoda és evvel sem mond olyasmint, amit már ne tudnánk. Hiszen Béostól, illetőleg Budapeستől Newyorkig mindenkit megfőzött, akinek módjában volt őt hallani és látni.

Elmeséli azt is, hogy igen sze-

ret jól enni és hogy szakácsnőjét kiképezze, a háború alatt nagy protekcióval sikerült őt a császári konyhába behozni tanulási céljából. Mikor a szakácsnő visszatért, már az összes ételeket épp oly módon tudta Jeritza számára elkészíteni, miként ezt akkor az udvarban szokták. Az utolsó Habsburguralkodóról, IV. Károlyról bőven ír, büszkén említi meg, hogy IV. Károly, ismételtelen kifütyítette figyelmével.

— Emlékszem, hogy egyszer, mikor a Konzerthausban hangversenyt adtam, Károly főherceg, aki akkor még trónörökös volt, bejött a művész-szobába és eldiskurált velem. Egyszerre csak azonban hirtelen megjelent hadsegéde, Lobkowitz Zdenko herceg és aggódva figyelmeztette: „Császári Fenség, a férfikórus várakozik a megkezdéssel”. Károly mosolygott, megszorította kezemet és vidáman mondotta: „Nos nagy sajnóssal, mostan ismét teljesíteni kell rangom és méltóságom iránt való kötelességemet. Be kell mennem és ismét le kell nyelnem férfi ének-áradatot.”

Mivel az emlékiratok főként Amerika számára készültek, nem szabad csodálkozni, hogy az amerikai vonatkozású dolgok különösen kimerítően vannak elbeszélve. Önéletrajzok rendszerint úgy kezdődnek, hogy a szerző közli, hogy mikor és hol született. Jeritza asszony teltette magát ezeken a formalitásokon és megelégszik annak elmondásával, hogy 14 esztendőskorában Auspitzer professzornál Brünmben kezdte énekelni tanulni. Az utolsó fejezetből tudjuk csak meg, hogy könyvét miért nevezte el „Napsugár és ének”-nek. Első pillanatra azt hiszi az olvasó, hogy talán első tanítóját hívták Sonnenlichtnek „napsugárnak”. Azonban, mint már említettük, ennek Auspitzer volt a neve. Így tehát ez a feltevés nem helyt álló. Jeritza azonban az utolsó oldalakon maga adja meg a felvilágosítást, könyvének azért adta ezt a címet, mert, ha visszatekint eddigi életére, úgy örömmel állapíthatja meg, hogy ezt ed-

dig a napsugár és az ének dommalta.

Hogy áll a lej?

1924. június 24-én 100 lejért ártak:

- Nálunk:
- 2.46 svájci frankot,
- 8.06 francia frankot,
- 0.44 dollárt,
- 38.500 beiföldi magyar koronát,
- 37.500 efiékív magyar koronát,
- 35.000 külföldi magyar koronát,
- 30.750 osztrák koronát.
- Zürichben 2.4750 frankot
- Parisban 8.20 frankot
- Budapestben 39.000 koronát

A „csempész” kifejezés becsületsértés.

Elitelt timisoarai kereskedő. (Saját tudósítónktól.) Ma hozott ítéletet a temesvári járásbírórság a két év óta húzódo Goldmann-Siebold-ügyben. Mint ismeretes, Goldmann Samu temesvári ékszerész feljelentette rágalmazás miatt Siebold Fülöpöt, mert azt állította róla, hogy csempész. A legutóbbi tárgyaláson Siebold tanui igazolták azt, hogy Goldmann csempészett. Ma volt ebben az ügyben az ítélethozatal, amelynek során a bíróság Siebold Fülöpöt rágalmazás vétségében elmarasztalta és 10.000 lej pénzbüntetésre, 2000 lej mellékbírságra, valamint 2000 lej költség megtérítésére ítélte. Indokolásában kimondta a bíróság, hogy Siebold tanuinak egy része a vádolt alkalalmazásában áll, másik része perben van a feljelentővel, a többi tanuk pedig csak hallomás után állítják, hogy Goldmann csempészett, így a tanuk nem bírnak bizonyító erővel Goldmann csempészésére vonatkozólag. A közjegyzői-másolattal benyújtott németországi ítélet, amely igazolja, hogy Goldmann Németországban csempészés miatt elitették, későbbi keletű, mint a rágalmazás időpontja. Az ítélet ellen mindkét fél fellebbezett.

Nyilvánosság kizárásával megjelenő újság.

Van ilyen is. Londonban jelent meg. Még pedig igen híres újság. Scotland Yard alapította, a londoni rendőrség vezetője, Naponta megjelenik, 4-8 oldalon, arcképekkel, két kiadásban s moockisták osztják szét a londoni rendőrök között. Kik az első betűtől az utolsóig elolvassák. Ez az újság, mely nem kerül közkézre, közli a gonosztevők arcképét, mindazokét, kik érdeklik a rendőrséget s minden bűntényről hírt ad. A közleménynek, amely a tudományos rendőrség színvonalát dicséri, rendkívül sok előnye van: rövid idő alatt az összes londoni újságok értesítenek az új bűntényekről, a gonosztevők ut fogásairól, aminek nagyon nagy a fontossága, mert gyakran apróságok vezetnek nyomra. Nem egyszer történik, hogy egy csavargóban, kit a tolonc házába szállítottak, felismerték egy nagy bűntény elcséjét.

KÖZGAZDASÁG.

Jegyzés alatt a magyar kölcsön.

A Nemzeti Bank nagy devizakészlete.

Budapest, június 21. Ma hajnal négy óráig tartó minisztertanácsban tett jelentést báró Károlyi Frigyes pénzügyminiszter a magyar nemzetközi kölcsön ügyének állásáról. Jelentése szerint a kölcsön perfektualása már minden tekintetben befejeződött. Július első hetében Londonban, Rómában, Párisban, Zürichben, Amsterdamban egyszerre indul meg Magyarország kölcsönkötvényeinek jegyzése. A minisztertanács ezúttal a Hszívvelői fizetések rendezésével foglalkozott és úgy döntött, hogy július elsőjén a júniusi fizetést folyósítják, míg az aranyparitásos folyósítására csak később kerül a sor. A minisztertanács a deviza-

rendeletet is letárgyalta teljes egészében úgy, hogy a rendelet néhány napon belül meg is fog jelenni a hivatalos lapban. A rendelet a devizaközpont megszüntetését és ügykörének a Nemzeti Bankra való átruházását tartalmazza. A devizakészlet új rendje szerint minden legitím igénylést azonnal kielégítenek és a Nemzeti Bank mindenkor rendelkezni fog a legújabb igénylések nagyságát lényegesen túlhaladó szükséges devizamenttiséggel. A devizaforgalmat azonban részleteiben a bankok fogják lebonyolítani, de a vásárláshoz továbbra is engedély szükséges. Megszűnik azonban az exportáltak szolgáltatása.

A valutapiac.

HELYI VALUTAÁRAK. (Június 21.) Dollár 226, svájci frank 40.60, francia frank 12.40, líra 10.40, szokol 6.70, dinár 2.52, magyar korona 375. *Kifizetések:* Zürich 40.85, Prága 6.7650, Milano 10.05, London 998, Newyork 230.50, Belgrád 2.72, Páris 12.45, Budapest belső 385, külső 350, Bécs 307.50.

ZÜRICH NYITÁS. (Június 21.) Amsterdam 210.8750, Newyork 563.50, London 2440, Páris 30.50, Milano 24.10, Prága 16.65, Budapest 0.0065, Belgrád 6.70, Bécs 0.007930.

ZÜRICH ZÁRAT. (Június 21.) Amsterdam 211, Newyork 563.50, London 2443, Páris 30.45, Milano 24.30, Prága 16.65, Budapest 0.0065, Belgrád 6.70, Bucaresti 2.4750, Bécs 0.007930.

BUDAPESTI DEVIZAKÖZPONT JEGYZÉSEI. Belgrád 1020-1045, Bucaresti 375-390, London 374500-382500, Milano 3715-3795, Newyork 86500-88300, Páris 4655-4765, Prága 2555-2610, Bécs 121.70-124.30, Napoleon 307000, tükörkorona 123.

Fizetésképtelen timisoarai kereskedő. Ungár Pál temesvár-józsefvárosi könyvkereskedő beszüntette fizetéseit és a timisoarai törvényszék kényszerregezési eljárást kért maga ellen. A törvényszék helyt adott a kérelemnek és vagyonbevételeit Goitiu Dezső dr. ügyvédet jelölte ki. A cég aktívái 387.750, passzívái 788.744 lejt tesznek ki.

Eladott aradi ingatlanok. Institoris Zsigmondné eladta a Calea Andrei Saguna 43. számú házat 170 ezer lejért özv. Tóth Józsefnének. — Balta Miklós és neje eladták a Str. Vanatului 2b sz. házat 92 ezer lejért dr. Váró Zoltánnak. — Pontea Péter és neje eladták a Str. Rea Sylvia 27. számú házat 40 ezer lejért Koncsok János és nejének. — Lantier József eladta a Str. Vasile Strosscu 11. számú házból az öt illett fele részét 85 ezer lejért Horváth Ká-

rolynak. — Nagy Miklósné eladta a Str. Doamna Balasa 189 számú házat 56 ezer lejért Pellegrini József és nejének. — Özv. Papp Györgyné és tulajdonostársai eladták a Calea Radnei 22. számú házat 400 ezer lejért dr. Vajda Jakkabnak. — Fisch Lipót és Fisch Róza eladták a Politura Calea Peoica 23. számú házat 180 ezer lejért Alé Mihály és nejének.

Kényszerregezés. A súlyos gazdasági viszonyok következtében ma ismét egy kényszerregezést kértek az aradi törvényszéken. Kocsik András pécskai kereskedő kért kényszerregezést 85720 lej aktívával és 189137 lej passzívával. A kereskedő hitelezőinek követelésük 40 százalékát ajánlja fel, amelyet hat hónap alatt fizet ki.

Könyvszemle.

Hangzátka, Sziklai Ferenc regénye. 1924. A regény írója Erdélyben kevésbé ismert, de a szlovenszkói és ruszinszkói magyarság előtt ismert író. Hangulatos történetét adja egy hegedűművész tragédiájának. Csermák Antal egy ősnemesi családból származó gróf törvénytelen bátyja és pályafutását a gróf védnöksége alatt kezdi. Egy előkelő bécsi társaságban megismerkedik egy magyar főúr leányával és megszereti őt. Azonban Csermák ideálját a hegedűjevele akarja meghódítani és ez okozza bukását. A főúr nem egyezik abba, hogy leánya egy muzsikussal felesége legyen. Mindketten boldogtalanok lesznek és a művész követi magyar mesterének Biharinak példáját és borbán keres vigasztalást. Ott hagyja a fényes társaságot és dűledező csárdákban ragadja magával az egyszerű embereket. Árvára felhő száll, csendes örültté válik és egy vesztémi Kis Kávéházban öl meg beteg szíve. A regény egyszerű, nemes stílusával és magyarságával hű korpépet adja a Napoleon korabeli Bécsnek és az idegenekért rajongó Magyarországnak.

Marosi esőnd (Gyarmati Ferenc verseskötete. Közvetlen hangon megírt érzéseit rögzíti egyszerű, de nemesen csendülő stílusban. Nem

esik az ultramodernnek hibájába, nem halmoz értelmetlen, nagyképi sorokat egymás mellé, hanem lélekkel és tiszta magyarsággal írja verseit, amelyek szép rimekben is bővelkednek. Az izléseesen kiállított könyv Hirsch Adolf devizai könyvkiadó kiadásában jelent meg.

„Mindegy” (Eiekes György verses könyve.) Eiekes György az erdélyi közönség előtt már ismert név. Verseskötetei a finom, csiszolt stí-

lus és határozott tehetség munkája. Eiekes a lemondás költője. Minden verséből kiérzik, hogy minden mindegy... az álmok, a légvárak, a csalódások, mert mindennek a vége a halál. A kötet elejétől végig a lemondó pesszimizista dalai, aki amellet mégis talál valami örömet az életben — az írást. Az ismert erdélyi költő legújabb kötete értékes munkával gyarapította az erdélyi könyvtárat. (m. r.)

LEGUJABB.

Világosság derült a Mateotti-ügyre.

Rómából jelentik: A letartóztatott Dumini a terhelő körülmények hatása alatt bevallotta, hogy négy társával együtt ő ölte meg Mateottit. A büntetett Osare, Rosi, Filippoli és Marinelli megbízásából követte el. Mateottit, amint belökték az autóbába, mindjárt megölték és holttestét a Vicaio partján egy bokorban rejtették el. Dumini ezután autón a Corriera Italiano szerkesztőségébe ment ahol Filippolival tanácskozott a holttest elrejtéséről. Szerdán éjszaka autón elhagyta Rómát Gallassi, a Corriere igazgatója és Volpi Arditi fascista vezető társaságában, (mindkettő letartóztatásban) ők ketten elrejtették a holt-

testet egy másik helyen, a helyet Dumini nem tudta megjelölni. Valószínű, hogy a holttestet elégették. A Dumini börtönjében talált véres szövetségi papírok Mateotti nádrágijából valók, amelyet Dumini emlékül akart megőrizni. A való más alapján módosul a vád és a tetteseket előre elhatározott gyilkosság végrehajtására való szövetséggel vádolják. A Mateotti holtteste utáni nyomozás eddig még eredménytelen. Sardelli szocialista képviselő, aki kiszabadult a fogságból, elmondotta, hogy a fogságban Dumini nyugodt, nagyon jól érezte magát. Mafit sörögörösk fogták el. Filippoli éhség sztrájkba kezdett.

A spanyol király menekülni készül az országából

Páris, június 21. Az Oeuvre Közli madridi jelentés alapján, hogy a franciaországi választások amelyek a baloldaliak győzelmét hozták mély benyomást keltettek Spanyolországban. — Mindenütt

nagy népgyűléseket tartanak, amelyek a király azonnali lemondását követelik. XIII. Alfonz király állítólag arról tarti készen arra az esetre, ha menekülnie kellene

Letartóztatások a budapesti gyilkosság ügyében

A titokzatos szökebajuszos férfi. — Hogy történt a gyilkosság?

Budapestről jelentik: Újabb jelentések szerint a kettős rablógyilkosság ügyében tartott helyszíni szemle megállapította, hogy a gyilkosság éjfél tájban történhetett, amikor a villanyvilágítás nélkül levő telepre teljes sötétség borult már. A gyilkosok a lakás nyitott ablakán hatoltak be és először Simán Endrét ölték meg. Azután az anyjáták a szőfát tömték be és őt is meggyilkolták. A gyilkosok idegesen keresték a szekrényekben a remélt nagy összegű pénzt és amikor azt nem találták meg, akkor huzták le az öregasszony kezéről a gyűrűket. Néhány férfi ruhát is elraboltak és azután az ablakon keresztül elmenekültek. A frissen festett ablakpárkányon az egyik tettes sarkának pontos lenyomata ott maradt és igen éles ujjlenyomatokat is találtak. A rendőrség a mai nap folyamán öt gyanúsítottat állított elő, akik közül az egyikről kiderült, hogy az előző este a telep kaninjában mulatott és olyan megjegyzést tett, hogy még azon az estén sok pénze lesz. A rendőrség valószínűnek tartja, hogy a gyilkosságot a telep lakói közül követte el valaki, mivel csak ezek tudhatták, hogy Simánék nagyobb összegű pénzt kapnak. A telep szivattvu gépházának gépésze elmon-

dotta, hogy a gyilkosság éjszakáján szolgálatban volt és éjféltájtban egy magas, vállas és szőke hajú férfi nézett be a gépház ablakán. Ő utána akart menni, de az ajtót kívülről rázárta valaki és mire az ajtót felkészítette az illető már eltűnt.

Munkáskegészségügyi előadások Aradon. Arad város orvosi hivatalához ma Cucu Vazul dr. városi főorvos kéreire szemléltető képek érkeztek, amelyeket munkások elől tartandó előadásokon fognak felhasználni a kerületi orvosok. A munkáskegészségügyi előadásokat dr. Cucu Vazul városi főorvos kezdi meg és a sorozatos népszerű előadásokat valószínűleg a Munkás-Orthonban fogják megtartani.

NOI KALAPOK az idény előre haladottsága miatt 20% engedmény mellett árultatnak, amíg a készlet tart. Kérem a kirakataimat megtekinteni. HOFFMANN SANDOR Aradon. 3603

Szerkesztői üzenet.

Pályatévészlettől kis beteg. Ezt írja Ön: „18 éves pályatévészlettől leány vagyok. Már az elemi iskola után legelőször vágytam, hogy gimnáziumba járjak, de lebeszéltek. A polgárit elvégeztem. Át akartam lépni, de ez sem sikerült, így tehát kereskedelmi kezdtem. később ezt is abbahagytam, most tródiába járok és úgy érzem, hogy nem a pályára születtem. Tanulni szeretnék, tanulni és ezt nem tudom a fejemből kivenni. Érzem, hogy valami nagyra, ismeretlen valamire vagyok hivatva. Érzem ezt a valamit, de valahogy mégsem tudom, nem ismerem ezt az érzelmet. Mit tegyek, hol kezdjem? nem tudom.“ — Sorából legelőször is azt konstatálunk, hogy gyenge akaratereje van és azért nem bírja semmire sem elhatározni magát, vagy ha kezd is valamibe, gyorsan változtatja szándékát, szóval ingatag jellemű. Amire hivatva érzi magát, úgy hisszük, nem a tanulás, amihez akaratereje és kitartás kell, hanem a 18 éves korban oly érthető szerelem. Az lesz az ismeretlen valami, az fogja meggyógyítani a maga beteg lelkét, nem a mi tanácsunk. — „N. N.“ Moral insanity (morál inszeniti) amolyan, mint erkölcsi vaklás (erkölcsi téboly); azokra mondják, akik ki nem mívelt, vagy hibás erkölcsi érzéssel bírnak és nem képesek tetteik vagy szándékaik erkölcselenségét teljesen felismerni. Nem éppen betegség, hanem jellemhiba, amely többnyire a hibás nevelésből, a jellem tökéletlenségeiből származik. — Mira. De ha az illető ifjuba első látásra beleszeretett, miért kellett büszkeséggel és kihívó daccal elidegeníteni? Ha valaki szeret, nem szabad ilyen szeszélyesnek lennie. Most már bánja, amit tett, de talán későn. Lehet különben, hogy az ifjú nem is haragszik. Mikor legutoljára társaságban látta, úgy vette észre, hogy Önön nevettek. Persze Önben forrott a harag és a gyűlölet — de mégis szereti őt. Most már adjunk tanácsot, melyik érzésnek adjon helyet a szívében: a gyűlöletnek vagy a szerelemnek? Kedves Mira, csak a mindennel kibékülő, boldogító szerelemnek. — Utlevél. Arad. Alampolgársági bizonyítvány, vagy olyan illetőségi bizonyítvány kell, amely igazolja, hogy 1918-ban már romániai illetősége volt. A polgármesteri hivatal fátamozása is elegendő, hogy az utlevél kérvényező az állampolgársági listában szerepel. — 3862. sz. előzetes. Még nincs. Ha lesz, majd írunk róla. — G. D., Kadna. Nem valószínű, hogy hamarosan rákerül a sor, mert nyári szünet van. — H. P., Timisoara. A papír egy és két lejesek elfogadása mindaddig kötelező, amíg az érvénytelenítésére kifizített határidő le nem jár. Egyelőre ilyen határidőt még nem tűztek ki, csak a bevételek folyik.

A valódi Schicht „Szarvas” védjegyű Szappan

kiméli értékes fehérneműjét.

Lloyd 2278. 2651—II.

SAKK.

Rovatvezető: Dr. Janny Géza.

48. Vezérgyalog, királygyalog ellen.

Játszották Timisoarán, 1923. decemberben.

Világos: Dr. JANNY G.

Sötét: Dr. SZAVAY Z.

1. e2—e4, d7—d5. 2. e4×d5, Hg8—f6. 3. d2—d4, Hf6×d5. 4. Hg1—f3, (Erősebb: 4. e2—e4, Hd5—f6. 5. Hb1—c3 mint Morphy is játszott a Staunton elleni tanácskozási játszmaiban. A szövoglépés csak kísérlet) Ff3—c5. 5. Ff1—e4, e7—e6. 6. 0—0, Ff8—d6 (Ff8—e7 jobb) 7. Fc4×d5, e6×d5. 8. Bf1—e1+, Fd6—e7. 9. Vd1—e2, Hb8—c6. 10. Fel—g5 (a következő gyaloglépést akarja provokálni, de minthogy a világos királyfutó már úgy sincs a táblán, a sötét királyszárny gyengítése nem hoz semmi eredményt), f7—f6. 11. Fg5—e3, 0—0. 12. Hf3—h4 (a legegyszerűbb volt e2—e3), Ff5—d4. 13. f2—f3, f6—f5! (Sötét most igen erős támadáshoz jut: világosnak állandóan el kell találnia a legjobb lépést) 14. f3×e4, Fc7×h4. 15. g2—g3, f5—f4! 16. g3×h4, f4×e3. 17. Ve2×e3, Vd8×h4. 18. Hb1—d2, d5×e4. 19. Hd2×e4, Ba3—c8. 20. e2—e3! Kg8—h8 (Hiba lett volna Bf4—Hf6+ miatt) 21. Be1—e2, Vh4—g4+. 22. Kg1—h1, Bf8—f3. (Sötét a He4 megnyerésére játszik) 23. Ve3—g1! (Az egyedüli védelem: B×H-ra 24. V×V, B×V. 25. Be8+ nyerne), Vg4—f4. 24. Ba1—e1, Be8—f3? (h7—h6 okvetlenül szükséges volt) 25. He4—g5! (Kierőszakolja a vezércserét, mely után világosnak nyert végjátéka marad), Bf3—f1. 26. Be1—f1, Vf4×f1. 27. Vg1×f1, Bf8×f1+ 28. Kh1—g2, Bf1—f8. 29. d4—d5, Hc6—a5. 30. Be2—e4! (fenyeget b2—b4 elfogni a huszárt; Sötét kénytelen a vezércsarnyát gyengíteni), b7—b5. 31. Be4—e7, h7—h6. 32. Hg5—e6, Bf8—f5. 33. He6×e7, a7—a6 34. d5—d6 Ha5—c6 35. Be7—

e8+, Kh8—h7. 36. d6—d7, Bf5—f7! (Még egy trükk: 37. d8—V?, H×V. 38. B×H, B×H. esetén sötétnek még némi remis-külátásai maradnának) 37. He7—e6! (Az ollenstrükk. A gyalog nem üthető bástyavesztés miatt), g7—g6. 38. Be8—c8! Sötét feladja, a gyalog a bástyába kerül.

Aradi mozi hírek.

* Az egész világ gyermekkedvence Jackie Coogan, a kis amerikai filmstar: aki „A papa kedvence” című filmben megkapó kedvességgel és szellemmel alakítja egy huncut csibész szerepét. Mindent oly ellenállhatatlan kedvességgel csinál, hogy még haragudni sem lehet rá. A rémes kalandokat öt vidám felvonásban vetíti az Apolló mozgószínház hétfőtől kezdve három napon keresztül.

* Mindkét mozgószínházban vasárnap az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

* A kastíliai véreb óriási sikert aratott Aradon, mert egyike azoknak a történelmi filmeknek, amelyek minden mozzanatukkal lekötik a közönség érdeklődését. A nagyvárosi film az Apolló vasárnap vetíti utoljára.

* „A bünösök” kalandorfilm romantikus története egyike volt az Uránia mozgószínház legkiemelkedőbb műsorjainak. A megkapó szépségű filmet vasárnap vetíti utoljára az Uránia.

* Az Erzsébet mozgószínház (Arad, Str. Saguna 82—84) kerthelyiségében esti 9 órai kezdettel nyári előadások tartanak Vasárnap, június 22-én Lord William Ralfeif skót történelmi dráma van műsoron. Főszerepben Beregi Oszkár. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

A szerkesztésért illetélenesen:

KAROLY SANDOR

felel

Cenzurat: Prefectura Judejului.

PAPA KEDVENCE

JACKI COOGANNAL

a főszerepben.

Hétfőn, kedden

és szerdán az

APOLLOBAN.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Cégváltozás!

Tisztelt ügyfeleink és t. vevőink tudomására hozzuk, hogy addigi „KELET HIRLAPIRODA” cég alatt vezetett vállalatunkat

„Sándor hírlapiroda

és

„Könyvkereskedés”

cégre változtattuk meg.

Arad, 1924. június 16.

„Kelet hírlapiroda”

10082

ARAD.

Köszönetnyilvánítás.

Akiket szeretetük jó uram ravatala köré gyűjtött a akik virággal szórta tele utolsó utját, fogadják nagyon halás köszönetemet.

öz. Lejtényi Sándorné.

Kastíliai véreb.

Történelmi film.

Ma vasárnap utoljára az

APOLLOBAN.

Bünösök.

Kalandor film.

Ma vasárnap

utoljára az

URÁNIÁBAN.

Kitutó fiu

jó fizetéssel azonnal felvétel. — Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

„RENAISSANCE”

divatruház, ARAD,
Str. Bratianu 2.
Minorita-palota.
(Weitzer J.-ucca) 2.

Mélyen leszállított
nyári árjegyzéke!

Egy ruhára való mintás batiszt... .. L. 87. Női és férfi ruhavácon ... .. L. 88. Mintás marquisett ... .. L. 90.
100 cm. nyers selyem minden színben ... .. L. 188. Foulard gőnyerű mintás ... .. L. 98. Cérna zeffir. ... .. L. 48.
100 cm. Eponge ... .. L. 98. Selyem crep marocain ... .. L. 198; 250, 330. Női és férfi szövetekben. selymekben óriási választék

Photo-Atelier Bornstein, ARAD, Művészi kivitelű arcképek és fényképnagyítások.

Deutsch Anna, Arad, Strada Alexandri 1, tudója a t. hölgyközönséggel, hogy júliusi különleges divatlapjai megérkeztek. — Készít női és gyermekruhákat a legjobb kivitelben.

ARADON, STR. EMINESCU

volt (Deák Ferenc-uccában) béniáz, négy szobás azonnal elfogadható lakással és ezenkívül egy három szobás és 8 kisebb lakással és egy iparműhelyivel, valamint a város összes részeiben kisebb és nagyobb bér és magánházak, mind elfogadható 3-6 szobás lakásokkal, ezenkívül ipartelepek vagy gyáralapításra alkalmas épületek és telkek, földbirtokok Arad-Temes megyében, szőlők 2-10 holdig Arad hegylánján, gumelmok, műmalmok legjobb buzatermő vidékeken részletfizetésre is eladók. 18517

Ertekezni lehet: ALBERT HAASZ ingatlanforgalmi irodájában ARAD, Str. Romanului 5. (Zrínyi-u.)

Dr. Szegő Kálmán szaccatőrma 420 Abbaziában.

Erősítő, edző, hízoló, diét-kurák. Rythmikus szabadlevegő gyógytorna. Gyermek 7 éven felül kíséret nélkül is felvétnék.

Aradon Piata Avram Iancu

volt Szabadság-téren bérház elfogadható üzlethelyiséggel és 4 lakással minden elfogadható ártért sürgősen eladó. Kiszálagos megbízott Albert Haasz-iroda Arad, Str. Romanului 5. (Zrínyi-u.)

Reichsdeutscher, erfahrener CHEMIKER

mit einer 25 jährigen Praxis zumit in einer arader Fabrik tätig will seine Stelle verbessern und sucht geeignete Position in einer chemischen, oder ähnlichen Industrie. Anfragen erbeten an „KELET“ Hirlapiroda, Arad. 10098

Gyermekköcsik

legfinomabb kivitelben legolcsóbban kaphatók. Mindennemű gyermekköcsik javítására, gumizást, fedélkiszívást, fegyverest váltalunk. 3237

Gyermekköcsik Gyermekköcsik Gyermekköcsik

Arad, Str. Simion Ballat 10. (Dessowffy u.)

Ha izléses, modern és hatásos

hirdetésre

von szüksége, keresse fel a

KÖZLÖNY

kiadóhivatalát.

SZEGFÜ ARAD Luther-tér Telefon III. irógépvállalat állandóan nagy választék új és használt ROYAL, UNDERWOOD és egyéb gépekhez. Erdély legnagyobb Irógépjavitóműhelye és kellekraktára

ARGENTINA, BRAZILIA, URUGUAY LEGNAGYOBB FRANCIA DÉLAMERIKAI VONAL Hetenként háromszori hajóindulás HAMBURG, HAVRE, BORDEAUX KIKÖTŐKBŐL VEZÉRKÉPVISELŐ NAGYROMÁNIA SZÁMÁRA: A. SOLOMON FIAI TIMISOARA HOTEL ROYAL Kitűnő kiszolgálás, nagy kényelem, elsőrangú ellátás, harmadosztályú kabinok. 3491

Szülők figyelmébe Tisztelettel tudjuk a n. t. szülőknek, hogy az „Internat Boet de evreesc“ „Izr. Fiuinternatus“ ismét megnyit és a jövő tanévre már előjegyzéseket elfogad. Az intézet a szünidő alatt is előkészít román, francia, magyar, német, angol és héber nyelvekből, valamint bejárókat és bentlakókat elvállal javító és magánvizsgálatokra. Egyéni tanítás. Polgári késer ellátás. Felvilágosítások készséggel adunk. STEINER, „Internat Boet de evreesc“ „Izr. Fiuinternatus“ Arad, Str. Alex. Gavra 19. (v. Csarnovios Péter-u.) 3493

Régi berakott szekrény, és egy 180x275 mt. nagyságú perzsa szőnyeg eladó. Megtekinthető: d. u. 4-7 óráig ANTIQUA Arad, Piata Mihail Vitaezul 9.

Ujságmakulatura 5 kgr.-os csomagokban kapható a kiadóhivatalban

La ostrai Ignácaknal kétszer mesett kovácszenet, ostrai kőzenet, ostrai kokszt és Hindenburg Zabrzei kokszt eredeti bányákban bármily román vasutállomásra szállítunk. Faszén Tüzelőanyag- és Árukerekezelmi R. T. BUDAPEST, II. Margit körút 5b. IV. 7. 3649

ROYAL VACUUM CLEANER Timisoara (Temesvár) III. Piata Asanestii (József-tér) 6 Szőnyegek, függönyök, könyvszekrények s mindentelők lakberendezési tárgyak legelőlételesebb portalanítása. Legeredményesebb védekezés molyok ellen!! Előfizetésre előjegyzések és megbízások telefonon is feladhatók. Telefon 174. 363 Telefon 174.

Feltűnően olcsó vétel és biztos tőkebefektetés.

Aradon, a Str. E. Radu (Magyar-ucca) közelében elbocsátályu anyagból épült, két uccóra nyíló gyönyörű bérház, 4 háromszobás fürdőszobás lakással, melyből egy háromszobás lakás átvehető, valamint 2 két szobás fürdőszobás lakással. Üzleti helyiséggel, iparvállalatnak alkalmas pincékkel, elköltözés miatt 550.000 Lej-rt eladó. Meghívott Albert Haasz-iroda Aradon, Str. Romanului 5. (Zrínyi ucca.) 10517

Csodás hatású arcszépítő és fehéritő a Földes-féle Margit és Madelaine creme.

Előbbi nappal, utóbbi éjjeli használatra. Elhárít szepőket és májfoltokat, athát (mitesszer) ráncokat és redőket. Az arc pár napi használat után üde, hamvas rózsaszínű lesz, aratizatiánságok eltűnnek. Zsíros aron hölgyeknek és úrnak ajánlunk ELACITOT. Minden nap használatra MARGIT-SZAPPANT és MARGIT-PUDERT. Dr. Földes gyógyszeriar Arad

Sarok magánház,

adományos, jömeneteli fűszorúlatto), trafik és italméréssel, három szobás lakással, elutazás miatt ELADÓ.

Bővebbet WALLINGER hirdetőjében, Arad.

MOTOREKE Komnick gyarmen látató. Versenyen kívüli munkateljesítmény és tartósság. Azonnal szállítható Kovács Soma Társánál, Arad. 3630

En Ceilag Anna

185 cm. hosszú óriási Lerolev hajamat az általam feltalált kenőcs és szappan 14 havi használata után kaptam. Ez az egyedüli szer hajhullás ellen és annak növeését előmozdítja, a fejbőrt erősíti. Főként olívmozdítja a teljes, erőteljes szakdínóvést és rövid használat után úgy a hat, min a szakáll természetes fényű (a sűrűség) lesz és megkímél a legvégsőbb koridő-előtti korai megöszüléstől. Egy tégely kenőcs Lei 50.— Egy darab szappan Lei 35.—

Kapható minden gyógyszeriarban és drogeriában vagy az összes előzetes böküldése mellett a romániai telekaktól: Gracia Kosmetikai Laboratorium ARAD. 13775

No. G. 4132-7-1923. PUBLICATIE DE LICITATIE. Pe baza decizului judecatoriei de ocol Arad. No. de mai sus, 1 Plug de fier si alte obiecte cuprinse in favorul lui Ioan Mioc pentru suma de lei 78 capital interese de 5% dela 22 Martie 1923. spese stabilite pana in prezent in suma de lei 251.50 se vor vinde la licitatie publica in Arad, strada Rahovei No. 107-116. in ziua de 25 Iunie 1924. d. m. la orele 3. Aceasta licitatie se va tine si in favorul. 3616 Arad la 6. Iunie 1924. Ciupuliga. exec. judec regesc.

Ruha- és blous újdonságainak július hó 15-ig **Julia PLESZ Gyula** központi női ruhaáruháza Arad, Str. Col. Pirici 3 (Vörösmarty-u) mélyen leszállított árban árusítom ki a színház hátsó bejáratával szemben. Külön mértékosztály.

Naponta indítunk futárt Clujra (Kolozsvárra). Magyar és cseh vizumot **Kelet** hirlapiroda ARAD, Strada Alexandri (Salacz-u.) I. 10063 36 óra alatt szerzünk.

Apró hirdetések.

TUDNIVALÓ AZ APRÓHIRDETÉSEK-RŐL: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetéséi ára hétköznap 2 lej 50 banl, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel ki-vánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. — A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

ALLAMI tisztviselő oly önzetlen barátot keres, aki anyagiakra nem reflektál. Találka kizárva, kalandornó kiméljen. Pontos című leveleket az Aradi Közlöny kiadójába „Diszkrét jellegre kérek. 3620

Házasság.

FIATAL NŐ, közös háziállásra lépne komoly, szorgalmas iparossal, kinek saját lakása van. Gyermek nem akadály. Teljes című leveleket „Otthon néklili” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 3625

Alkalmazás.

GYERMEKSZERETŐ minden felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 500

TÖBB ÉVI irodai gyakorlattal bíró, jó írási, perfect gépirónó, azonnalra állást keres. Szíves ajánlatokat „Önálló munkakerő” jelleg alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 10000

TAKARITÓNO reggel 8—10-ig felvétetik Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u. 23.) az udvarban balra. 100

JÓL FŐZŐ minden jó fizetéssel felvétetik. Arad, Str. Gheorghe Lazar (Simonyi-ucca) 12. 3612

ÜGYES minden szobaleány felvétetik. Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 1. 3624

GYERMEKTELEN házaspár, ahol a nő takarítást vállal, házmesternek felvétetik. Arad, Str. Bucur 18. 3627

TANULO leányok jó házból valók, fizetéssel azonnal felvétetik a Színházi versenybázisban Arad, Piata A. Iancu (Szabadság-tér) 3618

MOLNÁRT szakképzett július 1-ei be- lézésre keresek. Holdstein, Siria (Világos). 3617

NÉMETAJKU nőt keresek két és négy éves gyermekeim mellé a nappali órákra Juhász Arad, Str. Mărășesti (Kossuth-ucca) 87—89. 3622

VASZERTERGALYOS és géplakatos tanulókat felvesz Juhász gépműhely Arad, Str. Mărășesti (Kossuth-u.) 37—89. 3621

KIFUTÓ FIU vagy leány felvétetik. Cim Kelet hirlapiroda Arad. 10083

ÖNÁLLÓAN dolgozó fizető leányok azonnal felvétetik női divat salonban. Men-czer confectiós üzlet Arad Bul. Reg. Ferdinand 40. 3634

JÓ CSALÁDBOL való úri leány kizárólag kézipéztár kezeléséhez azonnal felvétetik. Cim: Muzsaj József ruhaüzlet Arad. 3638

FIATAL uriaszony házvezetőnek vagy nagyobb leányhoz gardedamesnek ajánlkozik. Leveleket „Intelligens” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába továbbít. 3640

NÉMET-magyar levelezést vállalkozó órára. Cim: Wallinger hirdetőjében Arad. 15058

FIZETŐ és tanulóleányok felvétetik Ludovic Erdei Arad Str. Episc. D. Radu 3643

HÁZVEZETŐNEK keresek gyermekek szerető, főzni tudó, szorgalmas román nőt. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3644

PÉNZTÁROSNO perfect irodai gyakorlatjal román nyelvi nyelvismerettel nagyobb cégnél állást elfoglalna Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3655

HARMONÉGY éves megbízható nőtlen uriember irodai, raktárnoki vagy bármely bizalmi állást keres. Beszél román, német, magyar nyelvet. Cim Bulv. Reg. Ferdinand 5. Aron Emil kereskedő Arad. 10083

SZOBALEÁNY kenestetik azonnali belépésre. Molnár Str. Face Ionescu (Sárosi-u.) 1. 10083

REICHSDEUTSCHE diplomirte Lehrerin sucht Stellung als Erzieherin Offerte mit Gehaltsangabe erbeten, unter obifre Verlässlich in die Administration der Aradi Közlöny. 3658

FIZETŐ és tanulóleányok felvétetik francia munkára. Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 10. sz. 3647

JÓL FŐZŐ minden szakácsnőt maas fizetéssel felveszünk. Cim Joanovits szűcs üzletben Arad, új Neuman-ház. 3650

GYERMEKTELEN házaspár házmesternek felvétetik. Calca Saguna 60—62. 3654

TIZENNEGY év körüli leány állandó munkára felvétetik. Turger Arad Str. Tribunul Dobra (Bock-u.) 11. emelet. 3648

KIFUTÓ FIU jó fizetéssel azonnal felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Lakás.

KERESK elsejere lehetőleg belvárosban butorozott szobát. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3626

Vétel és eladás.

VITRIN stb., antik butor eladó. Arad, Piata Avram Iancu 16. Palugyai-udvar, földsz., jobbra, ajtó 8. 3619

ÉKSZEREK, butorok, tükrök, szalon s ebédli berendezés, hintaszék, 2X3 itteni perzsaszőnyeg, szőnyeg, fotelkék, üveg szekrény, scheslon, scheslonterítők, csillárok, 1 ágas finom lenvászon ágynemű, asztalneműk, disztárgyak, rézmű, kis hermelin boa, festmények, képek stb eladók. Arad Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca 23.) I. em. 3615

HARMONÉ Hlt. tisztán kezelt hegyi óbor eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3615

FEHÉR háló, cselédágy, vaságy, tükrök, asztalok stb. eladók. Arad, Str. Teodor Ciocnea (Pöntenberg-u.) 16. 3628

HAJÁT vesz Fischer modern hajmunka vállalata Arad, Str. Mărășesti (Kossuth-ucca) 58. 3319

PERZSA és egyéb szőnyegeket, butorokat, antik tárgyakat, ezüstneműt, fehérneműt, kézmunkát, festményeket, disztárgyakat bizományba veszek. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca 23.) I. em. jobb. 1000

KOVÁCSSZERZŐ furógéppel és egy súlycsúzó varrógép eladó. Arad Mosoczy-telep Str. Budai Deleanu 31. 3623

VESZEK könyvtárakat, hangjegyeket bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb áron. Kerpel Izso könyvkereskedése. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár Arad. Telefon 385. 881

ANTIQUÉ hálószoba eladó. „Savoy” iroda Arad, Bulv. Carol 32. 3570

HATHETES FAJSPITZKUTYÁK, pedigrés szülöktől darabonként eladók. Feketéné Tompos Ella, Str. Baritiu 23. (Rákóczi-ucca) 12. 700

EGY térfedeles hintó és egy Iszterházi kocsis eladó. Kienitz, Conop. 3595

NYOLCAS Clayton cséplőszekrény 18,000 Lejért eladó. Heret Zeiga, Siria (Világos). 3609

KOCSIK, sárga és fekete, kivágott városi és egy homokfutó eladók. Arad, Strada Eminescu 5. 3630

NYERS borkövet vesz Irom Arnold Arad, Strada G. Alexandrescu (Bercsényi Miklós-ucca) 39. 1608

BILLIARDASZTAL, forgatható, dákkokkal, golyókkal olcsón eladó. Cim: Wallinger hirdetőjében Arad. 15058

MÉZES BÖDÖNKET és egy SONKA-VAGOSÉPET keres megvételre Durr Gusztáv cég Arad. 3637

ALIG HASZNÁLT látható írási írógép eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3637

ZONGORA, elsőrendű, helyszűke miatt olcsón eladó. Cim: Wallinger hirdetőjében Arad. 15056

NATIONAL CASSA majdnem új helyszűke miatt eladó. Cim: Wallinger hirdetőjében Arad. 15059

GYERMEKKOCSI „Brannalor” német gyártmány vadonatúj, fényezett félláron eladó. Arad, Simion Balint 19. (Dessewffy-ucca) 3041

DIVATSZALONOKNAK is igen alkalmas 2 nagy consol-tükör eladó. Arad, Str. Cosbuc 7. (Wesselenyi-ucca) 51. 3645

ORVOSI MŰSZEREK és műtőasztal eladó. Cim Kelet hirlapirodában, Arad. 10088

ELADÓ igen olcsón egy régi faragott ebédli és szalon teljesen jó állapotban. Cim Arad, Neuman-palota, II. emelet, 18. 3652

HASZNÁLT OLÉOM megvételre keresek. Bővebbet a kiadójában.

52, 59 és 79 Lej

egy méter legfinomabb ingsephir

59 Lej 3642

egy méter drapp, sárga, zöld, rózsaszín és pastellkék egyszerű női ruha zephir.

WEISZ ARMIN divatáruházában Arad, Piata A. Iancu 18. (Szabadság-tér).

Ingtalan.

CHISINEUN (Kisjenőn) új vasutállomás közelében kényelmes, többszobás magánház eladó, értekezhetni ugyanott Ballassa Bélával. 3618

HUSZONÓT HOLD prima tanvás birtok. Arad közelében a pécskai országot mellett 500 ezer Lejért eladó. Komoly vevőknek felvilágosítással szolgál Haasz iroda Str. Romanului 5. (Zrinvi-u.) 16517

BÉRBE VENNÉK 100—300 holdas birtokot, tanyát. Ajánlatokat „Gazdálkodó” címen Wallinger hirdetője Arad továbbít. 15059

ALKALMI VÉTELEK. Bér- és magánházak a város minden részén elfoglyható lakással, a hegyaiján mindenteljes felszereléssel szőlők eladók. Murtea és Flóra, Arad, Bulv. Regina Maria 10. (Andrássy-tér). 3634

Üzletek.

ALLOMASHOZ közel kisebbszerű fűszer üzlet lakással eladó. Arad, Str. Egalitatei (Lenkei-u.) 2. 3608

TIMARMŰHELY eladó ldb. Szeberényi Kisjenő Aradmegye. 3614

CURTICI községben régebben nagyvendéglőnek használt helyiségek üzlet, esetleg vendéglői célokra kiadó. Bővebbet Hámory-gazdaság Arad, Strada Eminescu 5. szám. 3197

SZÁZEZER Lejt havonta forgalmazó vendéglő eladó. Cim: Wallinger hirdetőjében Arad. 15058

JOMENETELU női kalapszalonn visszavonulás miatt eladó. Bővebbet Wallinger hirdetőjében Arad. 15059

Ellátás.

URILEÁNY, elmenne nyaralni jó levegőtű faluba, úri családhoz, ahol teljes ellátást kaphatna. Ajánlatokat fizetési igények megjelölésével „Nyaralás” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbít. 3639

Különféle.

Nyilvánosköszönet. Alulírott háztulajdonos ezton mondom halás köszönetet **Hagyák János** bádógosmesternek lelkiismeretes munkájáért, melyet házamon végzett; Mindenkinek a legmelegebben ajánlom **Aczél Sándor** Arad. 700

TENNISZPÁLYA belvárosban bérbeadó Bővebbet Arad-Csanádi Tkp. házfelügyelőjénél. 3625

ASSZONYOK, leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható állandó varró- és szabászati tanfolyam Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 6. udvari feljárati, II. em. 2348

MALOMKÖVEKET prima minőségben, mindennemű őrítésre, jótállás mellett gyári Iahn Ervin, Şebiş, Piacz-tér, Aradmegye. 3698

CSEPLÓGARNITURA magánjáró kintű állapotba, teljes felszereléssel, biztosíték mellett bérbeadó. Heret Zeiga, Siria (Világos). 3610

AZ ARADI NEOLOG Izraelita templomban a másodemeleti női ülésemet, ráfizetés mellett, eicszerélném első emeletivel. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3539

Cukorka készítő, cukrászok részére! Kristálycukor, finom gyári cukorliszt, fehér kristály syrup, pudár, cacao-massa, tunkmassa, cacao-por, cacao-vaj, 28X82 méretű ostyalapok, mogyoró, mandula stb. nyersanyagok legolcsóbb napi árakban. **Cukorka, csokoládé és ostya** árakban óriási választék. **Gábor Miklós** cukorkaüzlet. Arad, Str. Alexandri No. I. (Salacz-ucca)